Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 124 | Łódź, Niedziela 31 maja 1931 r. | ניינטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג ט״ו סיון תרצ״א | № 124

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

נייע רעגירונג ביי דער ארבייט

די גאנצע אויפמערקזאמקייט אויף די פינאנסען. — פראפ. זאוואדזקי וויצע-מיניסטער

סעסיע פון סיים ערשט אין סעפטעמבער

וו אַ ר ש אָ, 30. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספאָנדענט).

פרייטאָג 8 אין דער פריה איז דער נייער פרעמיער פריסטאָר געקומען אין פרעזידיום פון מי־ניסטאָרען־ראַט און אָנגעהויבען אַמטירען. בכלל האָט דער נייער פרעמיער בדעה אָנצוהויבען די אַרבייט 8 אינדערפריה. אין דער דאָזיגער שעה וועט ער אויסהערען די בעריכטען פון זיינע רע־פערענטען.

אַ זייגער 10 פאַרמיטאָג האָט אין פרעזידיום פון מיניסטאָרען־ראַט דער ג. פרעמיער סלאַוועק זיך געזעגענט מיט די בעאַמטע און דאַן פערלאָזט די געביידע.

11 אַ זייגער האָט פרעמיער פריסטאָר אָפּ־געשטאַט וויזיטען די מאַרשאַלקעס פון סיים און סענאַט.

אין די פאָליטישע קריידען פערזיכערט מען, אַז דער נייער פרעמיער וועט זיך דערהויפט בעשעפ־טיגען מיטווירטשאַפטליכע און ביודזשעט־פראַגען דער פאַקט ,וואָס אַלס פינאַנץ־מיניסטער איז בע־שטימט געוואָרען ה׳ יאַן פילסודסקי, ווערט דורך דער סאַנאַציע־פרעסע אויסגעטייטשט דערמיט, וואָס עס איז איצט נאָך מעהר ווי ווען עס איז נויטיג אַניענגען צוזאַמענאַרבייט צווישען מאַרשאַל פיל־סודסקי און דעם פינאַנץ־מיניסטער. מיט דעם ברו־דער פערבינדט דעם מאַרשאַל נישט בלויז קרובהשע נאָר אויך אינטימע פריינדשאַפטליכע בעציהונגען, אגב. איז אויך די אָפיציעלע פרעסע אין דעם פרט מסכים, מיט דער סאַנאַציע־פרעסע, ביי דער געלעגענהייט ווייזען אַן די אָפּאָזיציאָנעלע צייטונגען אַז דער מיניסטער מאַטושעווסקי האָט געפרובט אַ־רויסווייזען אַ געוויסע זעלבסטשטענדיגקייט , בע־זונדער ווען עס האָט זיך געהאַנדעלט וועגען איינ האַלטען דעם גלייכגעוויכט אין ביודזשעט. עס איז אויסגעקומען גאַנץ אָפט, בעזונדערס אין לעצטען פאַל ביי דער רעדוקציע פון די פענסיעס פון די מי־ליטער־לייט, צו פיהרען מיט איהם לאַנגע אונטער־האַנדלונגען. די „גאַזעטאַ ווארשאווסקא״ ווייזט דער־ביי אָן אַז דער ערשטער חודש פונ׳ם נייעם ביו־דזשעט־יאָהר האָט נישט קוקענדיג אויף דער שטאַרקער שטייער־שרויף געבראַכט אַ דעפיציט פון 21 מיליאָן זל. דאָס מיינט די צייטונג, איז די סיבה, פאַרוואָס די פינאַנץ־פיהרער פון דער סאַ־נאַציע די גענעראַלען קאָץ און גורעצקי און ד״ר. סטאַזשינסקי, מיט וועלכע דער נייער פרעמיער האָט אָפּגעהאַלטען קאָנפערענצען האָבען זיך נישט גע־ריסען צו׳איבערצונעהמען דעם אַמט פון פינאַנץ־מי־ניסטער.

וועגען דער דימיסיע פון ביידע וויצע־פינאַנץ מיניסטאָרען איז נאָך ביז איצט גאָרנישט בעשלאָסען געוואָרען, איין וויצע־מיניסטער וועט זיכער אַוועק. דאַגעגען דער וויצע־מיניסטער פולק. קאָץ וועט אפשר בלייבען, אויף זיין אַמט. ער האָט אפילו זיין דימיסיע נישט צוריקגעצויגען, מען פערזיכערט אָ־בער, אַז דער מיניסטאָרען־ראַט וועט זיין דימיסיע נישט אָננעהמען און עס וועט געלונגען ביי איהם צו פועלן ער זאָל בלייבען און צוזאַמענאַרבייטען מיט׳ן נייעם פינאַנץ־מיניסטער יאַן פילסודסקי, די אַלע פראַגען דאַרפען בעשלאָסען ווערען אויף דער נאָ־הענסטער זיצונג פון מיניסטאָר׳ען־ראַט, אויף וועל־כער עס זאָלען בכלל אַדורכגעפיהרט ווערען אַ גאַנ־צע ר׳ ייענדערונגען אין די מיניסטעריומס.

*

דער בעכטיגער וויזיט פון נייעם פרעמיער אין סיים האָט געטראָגען אַ בעזונדערס פייערליכען כאַראַקטער. דער פרעמיער און דער פינאַנץ־מיניס־טער זענען געפאָהרען אין פרעכטיגע אויטאָמאָבילען צוזאַמען מיט אַ גאַנצער סוויטע אַדיוטאַנטען.

נאָכדעם ווי דער פרעמיער און פינאַנץ־מיניסטער העבען בעזוכט די מאַרשאַלקעס פון סיים און סע־נאַט האָבען זיי אָפּגעשטאַט אַ וויזיט אין „סאַנאַציע״ קלוב, וואו עס האָט זיי אויפגענומען דער פרעזעס יענדזשעיעוויטש, און וויצע־פרעזעס האָלובקא, עס איז אויך געקומען אין סיים דער געוו. פרעמיער סלאַוועק און אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט׳ן פרעזידיום פון סאַנאַציע־קלוב, ווי מען איז מודיע, פאָהרט שוין די קומענדיגע וואָך ה׳ סלאַוועק ארויס קיין פאַריז אויף אַ 2־וואָכיגען אורלויב, ערשט, ווען ער וועט קומען, וועט ער זיך נעהמען צו דער קאָנסטיטוציע.

ווי מיר דערוויסען זיך גיהען אין די פאָליטישע קרייזען אַרום קלאַנגען אַז אַלס קאַנדידאַט אויפ׳ן אַמט פון צווייטען וויצע־פרעמיער און פינאַנץ־מי־ניסטעריום ווערט אַרויסגערוקט דער פראָפעסאַר פון עקאָנאָמיע אין ווילנער אוניווערזיטעט פראַפ. וולאַדיסלאַוו זאַוואַדזקי.

דער פרעמיער פריסטאָר האָט היינט וויזיטירט דעם קאַרדינאַל קאַקאָווסקי.

וו אַ ר ש אָ, 30. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספאָנדענט).

די ערשטע זיצונג פון נייעם מיניסטאָרען־ראַט וועט פאָרקומען דינסטאָג אָדער מיטוואָך. נאָכדעם ווי דער פינאַנץ־מיניסטער יאַן פילסודסקי וועט צוריק קומען פון ווילנא און מיניסטער זאַלעסקי פון פאַריז.

קופאָן № 20
פון גרויסען
פרעמיען-קאנקורס
פון „נייעם פאלקסבלאט״
כדי זיך צו בעטייליגען אין פרעמיען-קאנקורס איז נעניג
צו צושטעלען בלויז 30 קופאנען

די סיים-סעסיע וועט צונויפגערופען ווערען נישט פריהער ווי אין סעפטעמבער.

פינלאנד ווענדט זיך צו דער פעלקערליגע

וועגען דער דראהענדער מלחמה-געפאהר מיט די סאוויעטען

העלסינגפאַרס, 30. (ספּ. טעל.) אין צוזאַ־מענהאַנג מיט די פערשאַרפטע בעציהונגען מיט די סאָוויעטען איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון מיניס־טאָרען־קאַבינעט אונטער דעם פאָרזיץ פו פרעזי־דענט סווינהוווד. ס׳איז אַרומגערעדט געוואָרען די איצטיגע לאַגע און די מעגליכקייטע זאין דער צו־קונפט. די רעזולטאַטען פון דער בעראַטונג איז גע־האַלטען בסוד.

ווי מען שמועסט איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צו דער פעלקער־ליגע, אַנווייזענדיג אויף דער געפאַהר פון אַ מלחמה צווישען די סאָוויעטען און פינלאַנד.

די סאָוויעטען זענען אַפילו נישט קיין מיטגליד אין דער פעלקער־ליגע, יעדענפאַלס האָט פינלאַנד געהאַלטען פאַר נויטיג אויפמערקזאַם צו מאַכען די וועלט אויף דער געפאַהר.

א פאטער דערמארדעט מיט א האק זיינע זעקס קינדער

אליין שפרינגט ער פון צווייטען שטאק

קאַטאָוויץ, 30 (טעלעפאָניש). אין קאָראַוו קרייז ריבניק, האָט זיך אָפּגעשפּילט אַ שוידערליכע טראַגעדיע.

דער בערג־אַרבייטער סקאָרופא האָט דער־מאָרדעט אַלע זיינע קינדער. דריי מיידלעך און איין יונגעל האָט ער דערמאָרדעט מיט אַ האַק, צוויי קינדער האָט ער צעשניטען מיט אַ מעסער, נאָכ־דעם איז ער אַרויסגעלאָפען אויף דער גאַס און גע־זוכט זיין פרוי, ער האָט געוואָלט אויך זי טויטען, צום גליק איז די פרוי נישט געווען.

ער איז אַרויפגעלאָפען אויפ׳ן צווייטען שטאָק און אַראָפּגעשפרונגען מיט׳ן קאָפּ צו דער ערד, ער איז געבליבען ליגען מיט צובראָכענע הענד.

פערבאטען א בונדישע דעמאנ-סטראציע אין ווארשא

וו א ר ש אָ, 30 (טעלעפאָניש) ווי בעקאַנט קומען היינט פאַר מיטינגען פון פ.פ.ס. און „בונד״ וועלכע וועלען פאָדערען נישט צו רעדוצירען די לוינען און אַ 40שעה׳דיגע ארבייטס-וואָך, ברויט-און ארבייט, דער „בונד״ האָט אויך פארנאכט געזאָלט איינאָרדנען אַ נאַכט-דעמאָנסטראציע, די פאָליציי האָט די דעמאָנסטראציע פערבאָטען.

וויכטיג פאר בעזיצער פון דייטשע פערזיכערונגס-פאליסען

וו א ר ש אָ, 30 (טעלעפאָניש) אין לעצטען נומער פון „מאָניטאָר פאָלסקי״ איז פערעפענטליכט א קאָמוניקאט פון פינאַנץ-מיניסטעריום וועגען מעל־דען פרעטענזיעס צום שנעלען אויסצאָהלען פון פערזיכערונגס פאָליסע אויף לעבען פון דייטשע געזעלשאפטען.

צוליב דעם קורצען טערמין, אין וועלכע מ׳דארף מעלדען די דאָזיגע פרעטענזיעס איז כדאי די פעראינטערעסירטע זאָלען זיך בעקענען מיט דעם דאָזיגען קאָמוניקאט פון פינאנץ-מיניסטעריום.

א בוי-קאטאסטראפע מיט 14 מענשליכע קרבנות

ל אָ נ ד אָ ן, 30 (טו) אויס קאאירא מעלדעט מען, אז בעת בוי-ארבייטען איז פאָרגעקומען א קאטאסטראָפע און 14 ארבייטער זענען אומגעקומען.

א מיליאן ארבייטער זאלען פערשטרייקען

אין דער גרויסער ענגלישער אינדוסטריע

ל אָ נ ד אָ ן, 30 (ספ. טעל.) צווישען דער מעכטיגער אָרגאַניזאַציע פון 40 ענגלישע פראָפע־סיאָנעלע פעראיינען מיט דער גרויסער אינדוסטריע איז אויסגעבראָכען אַ קאָנפליקט וועגען דער רע־דוקציע פון שכירות ביי די פאָרט און טראַנספאָרט־אַרבייטער.

די פעראיינען האָבען אָנגענומען א בעשלוס צו פראָקלאַמירען א שטרייק, אויב מ׳וועט רעדו־צירען די לוינען.

דער דאָזיגער קאָנפליקט קען ברענגען צו א שטרייק פון א מיליאָן אָרגאַניזירטע ארבייטער.

דער פרעמיער מאקדאָנאַלד האָט פערזענליך איבערגענומען די ראָל פון אנ׳ארביטער.

דער מלוכה-בודזשעט זאל פער-קלענערט ווערען אויף 20 פראצ.

וו אַ ר ש אָ, 30 (טעלעפאָניש) ווי מען איז מודיע, האָט דער פינאַנץ-מיניסטער מאַטושעווסקי פאַר׳ן פערלאָזען זיין אַמט צוגעגרייט א פראָיעקט צו פערקלענערען דעם מלוכה-בודזשעט אויף 20 פראָצענט. ער האָט שוין אפילו געהאַט פונאַנדער־געשיקט וועגען דעם צירקולאַרען צו אַלע מיניס־טעריומס. איצט שטייט די פראַגע. ווי עס וועט זיך בעציהען צו דעם פראָיעקט דער נייער פינאַנץ־מיניסטער.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געכטען שבת קודש געשטאָרבען אין עלטער פון 72 יאָהר אונזער טייערע און אונ־פערגעסליכע ליבע מוטער, שוויגערמוטער, גרויסמוטער און טאַנטע

נ״ע יטע באשע

יאקובאוויטש

(פון דערהיים גאַש)

די לויה קומט פאַר היינט, זונטאָג, 12 אַ זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז פולנאָצנא 23, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע

בלב מלא צער ויגון הננו מודיעים על האסון הגדול שקרה לנו בהלקח מאתנו אמנו הרבנית הצדקית מרת

נ״ע מרים אשת הרה״צ ר׳ חיים יוסף יששכר זצ״ל ראפאפארט

הנקרא ר׳ חיימ׳ל ברכה׳ס מפרשיסחא.

נכדת הרבי מלובלין זצ״ל בשנת התשעים לימי חיי׳

הלוי׳ תהי׳ היום יום א׳ ט״ו סיון תרצ״א בשעה ה1 אחה״צ ממעונה רחוב פאלודניאווא 30

המתאבלים

בנה, בכדי׳ ונינוי׳

מעמאראנדום פון ועד לאומי צו דער מאנדאט-קאמיסיע פון פעלקער-בונד

ירושלים 30 (י.ט.א. טעלעגראפיש) דער ועד הלאומי האט איבערגעשיקט דער מאנדאט-קאמיסיע ביים פעלקער-בונד אַ מעמאראנדום, אין וועלכען עס ווערען קריטיקירט די אויספיהרונגען אין דעם סימפסאן-בעריכט, און די שלעכטע פער-האלטונג פון דער א״י-רעגירונג.

פלענארע זיצונג פון „בעבע"

אונטערן פארזיץ פון געוו; פרעמיער סלאוועק

װ אַ ר ש אַ, 30 (טעלעפאניש) מאנטאג וועט אין סיים זיין אַ ביסעל לעבעדיג, ס׳וועלען זיך צונויפפאהרען 247 איינסעל-דעפוטאטען אויף אַ פלענאר-זיצונג, די זיצונג וועט פארקומען אונטערן פארזיץ פון געוו. פרעמיער סלאוועק, מ׳ריכט זיך, אַז די אונצופרידענע פארשטעהער פון די בעאמטע, פויערים און ארבייטער וועלען זיך פרובען ארויסרעדען פון הארץ.

בריאנ׳ס פאליטיק

אפגעהאלטעז א נצחון אין פארלאמענט

פ אַ ר י ז, 30. (ספ. טעל.) די היינטיגע זיצונג אין פאַרלאַמענט איז געווען זעהר אַ וויכטיגע. עס האָט זיך געפיהרט אַ הייסע דעבאַטע וועגען בריאַנס אויסערן־פאַליטיק, די דעבאַטע האָט זיך הויפט־זעכליך געפיהרט צווישען פראַנקלין בויאָן און בריאַנען, עס איז צווישען זיי ביידע פאָרגעקומען אַן׳אמתער ווערטער־דועל.

פראַנקלין בויאָן האָט בעשולדיגט בריאַנען, אַז ער האָט נישט ווי געהעריג פערטיידיגט די פראַנ־צויזישע אינטערעסען אין גענף. ער האָט נישט גענוג בעקעמפט די דייטש־עסטרייכישע צאָל־אוניע, ער האָט דערלאָזען אַז הענדערסאָן זאָל בעשטימט ווערען אַלס פאָרזיצער פון דער ענטוואָפ־נונגס־קאָמיסיע ער האָט אויך נישט בעוויזען ווי געהעריג צו שיצען פוילען אין דער פראַגע וועגען שלעזיען.

בריאַן האָט זיין געגנער געענטפערט אויף אַ מוסטערהאַפטען אופן. ער האָט צושמעטערט אַלע זיינע בעשולדיגונגען, צווישען אַנדערען האָט בריאַן געאָזגט: איך בין נישט אויסגעוועהלט געוואָרען אַלס פרעזידענט פון דער רעפובליק, מיך פרייט אָבער וואָס אַלס פרעזידענט איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ גוטער פראַנצויז, וועלכער האָט ליב זיין לאַנד און איז שטאַרק איבערגעגעבען די רעפובליקאַנישע אינסטיטוציעס.

נאָך בריאַנען האָבען נאָך גערעדט פאַרשטעהער פון אַנדערע פאַרטייען, עס האָט אויך גערעדט דער פרעמיער לאַוואַל, שפעט ביינאַכט איז מען צוגע־טרעטען צו דער אָפשטימונג, די רעזאָלוציע וואָס דריקט אויס צוטרוי דער רעגירונג איז אָנגענומען געוואָרען מיט 319 שטימען געגען 257.

אַזוי אַרום האָט דער פאַרלאַמענט מיט אַ בעדייטענדיגער מעהרהייט אַקצעפטירט די אויסערן־פאָליטיק פון בריאַנען.

פערברענט די תבואות פון 2 יודישע קאלאניעס אין א״י

י ר ו ש ל י ם, 30 (י.ט.א. טעלעגראפיש) אומבעקאנטע פערברעכער האָבען פערברענט די תבואות פון 2 יודישע קאָלאָניעס אין דער געגענד פון חיפה.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 31 מאי

10,15 גאָטעסדינסט. 11,35 פאָרלעזונג, 1210, צייט-סיגנאַל, 14,00 קאָנצערט, 14,20 פאָר-לעזונג, 14,30 פּאָפּערי, 14,50 פאָרלעזונג 15,20 פאָרלעזונג. 16,00 מיליטערישע אוידיציע, 16,30 פאָרלעזונג. 17,00 גראמאפאָן-פּליטען. 1715 פאָר-לעזונג 17,25 גראַמאָפאָן-פליטען. 17,40 ידיעות, 19,00 פּאָפּולערער קאָנצערט. 1925 קאָמיניקאַטען 19,40 פאָרלעזונג, 20,00 גראַמאָפאָן-מוזיק. 20,30 פאָרטראַג, 21,30 קאָנצערט, 21,45 פעליעטאָן, 22,35 פידעל-קאָנצערט. 23,00 קאָמוניקאַטען 24,00 לייכטע מוזיק.

כשר אכטונג, לעטניקעס! כשר

אויב איהר ווילט האָבען ערשטקלאַסיגע און געשמאַקע מיטאגען קומט אין גוט-בעקאנטען רעסטאראַן

פון מ. פאגעלמאן,

10 ציגעל=גאס 10 (פריהער 42) טעל. 178-20

וואָס עמפּפעהלט צו יעדער צייט כשרע מיטאגען פון 1.50 זל.

דער בופעט איז פערזעהען מיט די בעסטע קאַלטע און וואַרימע צובייסען און פערשידענע געטראַנקען אינ- און אויסלענדישע. נור אנשטאַדט׳ט און פילזנער ביר. דער רעסטאָראַן איז אָפען ביז 2 ביינאכט. מיטאַגען ווערען אויף וואונש אָפּגעשיקט אַהיים. סאָלידע און שנעלע בעדינונג אָהן פּראָצענטער. קומט און איבערצייגט אייך!

דאס בעוואוסטע ארטאדאקסישע מוסטער-חדר

„יסודי התורה הראשון"

שע״י „אגודת שלומי אמוני ישראל"

פאלודניאָווא 11, טעל. 191-83

וועלכעס עקזיסטירט פון שנת תרע״ח און האָט שוין מעמיד געווען תלמידים גרויסע תלמידי חכמים און בעלי הוראות למאות (בלי ע״ה) און איז פערזעהן מיט די בעסטע פעדאגאָגישע קרעפטען, הן בלמודי-קודש, והן בלמודי-חול, איז דערמיט מודיע דאָס לויט דער פעראָרד-נונג פון דער שול-מאכט מוזען אלע עלטערען, וואָס ווילען זייערע קינדער לאָזען לערנען אין חדר צום קינפטיגען שול-יאָהר 1931|32 (ד. ה. פון ר״ח אלול הבע״ל) איינגעהענדיג אונטערשרייבען וועגען דעם אַ דעקלאַראַציע אין דער שול-אינספעקציע ביז ד. 30 מאי.

דעקלאַראַציעס ווערען אויסגעפיהרט אין קאנצעלאריע פון חדר טעגליך פון 11 – 12 בייטאָג און פון 5 – 7 נאָכמיטאָג.

די לייטונג.

בעמערקונג: צוליב דעם גרויסען אנבאָט פון פיל נייע תלמידים אָנגענומען צו ווערען, מוזען די ביז איצטיגע תלמידים זאָפאָרט זיך אויפסנייַ דעקלארירען אָהן פערשפע-טיגונג, דען זייערע פלעצער וועלען בעזעצט ווערען דורך נייע תלמידים און עס וועט נישט געהן צו ענדערן, ווייל די פלעצער זענען זעהר בעגרעניצט. וכל הקודם זכה.

די פערוואלטונג

פון צענטראלען סוחרים און פאבריקאנטען=פערבאנד

פון דער לאדזער וואיעוואודזטווא (פיעטריקאָווער 10)

מאכט בעקאַנט, די ה״ה מיטגלידער, אַז אין הסכם מיט § 22 פון פעראיינס-סטאַטוט וועט היינט דעם 31 מאַי 1931 4 אַ זייגער נאָכמ. צום ערשטען טערמין פאָרקומען אין פעראיינס-לאָקאַל (פיעטרקאָווער 16) די יעהרליכע

גענעראל=פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאַמלונג 2) וואהל פון אַ פּרעזיצנדער, 3) פאָרלעזען דעם פּראָטאָקאָל פון דער פאָריגער גענעראַל-פערזאַמלונג, 4) טעטיגקייטס-בעריכט פון פעראיין פאַר׳ן יאָהר 1930 5) פּראָטאָקאָל פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע 6) פּרעליַמינאַר אויפ׳ן יאָהר 1931 7) בע-שטעטיגונג פון בודזשעט אויפ׳ן יאָהר 1931 8) ענדערונג פון פעראיינס-סטאַטוט 9) וואהל פון אַ פעראיינס-מאַכט. 10) פריע פאָרשלאָגען.

בעמערקונג: 1) פאלס ס׳וועט נישט ערשיינען צום ערשטען טערמין די גענוגענדע צאָהל מיטגלידער וועט דיזעלבע פערזאַמלונג פאַרקומען דעם זעלבען טאָג צום צווייטען טערמין און וועט גילטיג זיין (לויט׳ן § 24 פון פעראיינס-סטאַטוט) בייַ יעדער צאָהל אַנוועזענדע מיטגלידער. 2) פאָרשלאָגען וואָס דאַרפען דערלעדיגט ווערען דער גענעראַל-פערזאַמלונג דאַרף מען שריפטליך איבערגעבען דער פערוואַלטונג ביז׳ן 24-טען מאַי 1931 (§ 26 פון פעראיינס-סטאַטוט).

די פערוואלטונג

מעדכען=גימנאזיום

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-שולען (טאַטפּ-גאריע A)

פון מאריע האכשטיין

וואָלטשאנסקא 23, טעל. 214=27

דאָס איינשרייבען פון נייע שילערינס קומט פאַר טעגליך.

ביים גימנאַזיום ווערט געעפענט א קלאַס Ao פאַר קינדער פון $5^1/_2$ יאָהר.

אנפאַנג פון די עקזאַמענס דעם 1-טען טשערוויעץ.

אכטונג!

פענסיאנאט

„פשיגורסקי-ווינער"

א י ז ג ע ע פ ע נ ט

גלאָווגא באָווא=אָטוואָצק, ווילע ה׳ פאָסט

אין הערליכען מרוקענעם סאָסנאָוואַ וואַלד. זוניגע צימערן מים בעזונדערע איינגענג. אויך אַ גרויסער שפּאַציר-זאַל מים בעקוועמע וועראַנדעס, שפּאָק-הויפּטינע בעקעסטיגונג. ראַדיאָ-קאָנצערטען, פּלאַזשע, — מעסיגע פּרייזען. צו ערפאַהרען אין לאָדז בייַ

ווינער, ווסכאָדניא 27, אָדער אין גלאָוונע, פּאָסט-קעסטעל 58

אריז

יעדען קוואַנטום צו ביליגע פרייזען ליפערט

Połudnlowa 22

טעל. 191-26 און 190-48

„SIŁA"

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט. דאָס אונזער לאָקאַל איז איבערגעטראָגען געוואָרען פון 19 טען מאַי

אויף פּיעטרקאָווער 6 אין הויף טעל. 143-87

גלייכצייטיג טיילען מיר מיט, אַז מיר האָבען אויף לאַגער א שעהנעם אויסוואהל פון קרופּאָנס קאָרקעס, באָקעס בראַנדזוילען א. ז. וו.

מעסיגע פרייזען מיט אכטונג

Fabryczny skład skór „SIŁA"
Łódz, ul. Piotrkowska 6.
telefon 143=87

היינט, זונטאג, ד. 31. מאַי, 6 אָוונט קומט פאָר אין „באר-מרים", נאָוואַ-זאַרזשעווסקא 18 אַ גרויסע

פראטעסט-פערזאמלונג

צוליב דעם

אויסגאנג פון די וואַהלען צו דער יודישער קהלה

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען די הה: מ. פלאצקער, ה. י. גאלדהערש, צבי רינגארט א. א.

איינגאַנג פריי!

קוראטאריום פון די באראכאוו=שולען

עלטערן!

פערשרייבט אייערע קינדער אין דער 7 קל. יוד. פאלקס=שולען א. נ. פון ב. באראכאוו שרודמיעסקא 7.

7 קל. יוד. פאלקס=שול פון י. ל. פרץ פל. קאַשטשעלני 4.

ס׳ווערען אָנגענומען קינדער אין עלטער פון 6 יאָהר אָן

בית ספר עברי

„יבנה"

41 ציגעל=גאס 41 (פריהער 75) טעל. 134-13

די לייטונג פון דער שולע מעלדעט, אַז איינשרייבונגען אין אַלע קלאַסען ווי אויך אין די פרעבעל-שולע אין A° ווערען אָנגענומען פון מאָרגען 1-טען יוני אָן. די קאַנצעלאַריע פון דער שולע איז טעטיג פון 8 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אָן פון 8–11 און פון 5–9 אָוו.

זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פאַרמ.

נ ע ז ו נ ד ע ר ע ר וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med.

W. Eychner

גינעקאָלאָג-אַקושער

זגערזשער 11

טעלעפאָן 134–72

נעמט אָן פון 2–3 נאָכמ. און פון $7^1/_2$–9 אָוונט.

פאַר מאָגענלײדענדע

ראבארבער-וויין

אין פרימא קוואַליטעט

צו בעקומען אין ווייַנהאַנדלונג פון

E. SZYKIER

PÓŁNOCNA 1, tel. 107-84

לאדז,
31 מאי 1931

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז,
31 מאי 1931

נאך דער דימיסיע
פון סלאוועקס רעגירונג

דער אפטרעטענדער פרעמיער סלאוועק, האט אייגענטליך נישט געהאט קיין בעשטימטע אויפגאבען. מען האט קיינמאל נישט געוואוסט וועגען קיין שום ספעציעלע אויפגאבען, וואס זענען סלאוועקן איבערגעגעבען געווארען, עס דאכט זיך אפילו, אז עס זענען גארנישט געווען אזעלכע אויפגאבען.

וואלערי סלאוועק איז בעשטימט געווארען אלס שעף פון דער רעגירונג כדי צו פיהרען די רעגירונג אהן ספעציעלע צילען. סלאוועקס רעגירונג איז געקומען נאך דער רעגירונג פון מארשאל פילסודסקי און האט געהאט אדורכצופיהרען, אין די געזעצגעבערישע קערפערשאפטען, דעם בודזשעט, וואס איז נישט געווען שווער אויסצופיהרען, ווי נאר עס איז געווען גרייט א מעהרהייט. ספעציעלע אויפגאבען, וועלכע שטעהען כסדר אויפ'ן טאג־אָרדנונג און עס זענען נישט פערהאן קיין אויסזיכטען, אז זיי זאלען אראפפון סדר היום, ווערען מיט דער צייט נישט אקטועל.

דהיינו: נישט געריהרט געווארען דער שטייער־סיסטעם, הגם דער סיסטעם שרייט וועגען א גרינטליכער רעפארם, אין די מיניסטערישע רעסארטען זאגט מען כסדר צו, אז מען טרעט צו רעפארמירען דעם שטייער־סיסטעם, וואס דריקט, נישט איבערצוטראגען, אונזערווירטשאפטליך לעבען. קיינמאל האט מען נישט געפרובט די דאזיגע הבטחה צו רעאליזירען און דאס אויסבעסערען דעם שטייער־סיסטעם איז נאך קיינמאל נישט געווען אזוי דערווייטערט, ווי איצט ביים אוועקגעהען פון סלאוועקס קאבינעט. פון סאמע אנהויב פון דער אויפלעבונג פון לאנד, רעט מען וועגען, אזויצוזאגען, „איראפעאיזירען" די אדמיניסטראציע — נאר קיין אייןשריט איז נישט געמאכט געווארען אין דער היגזיכט. דאס זעלבע איז נישט געריהרט געווארען פון ארט די דרינגענדע פראגע — פונאנדערבויאונג פון דער זעלבסטפערוואלטונג.

די ידען־פראגע איז אזוי שטארק געווען אויפ'ן ווארשטאט פון סלאוועקס רעגירונג, אז עס איז אויסגעשמידט געווארען אזא קאפיטאלער גערהאנק. ווי דער בעריהמטער פאראגראף 20 צו די קהלה־וואהלען.

און די וויכטיגסטע זאך: דער ווירטשאפטליכער קריזיס, וועלכער נעמט ארום אלע שטאנדען און קלאסען, און פערזייט זיי פארמעלע חובות — צי איז אין דעם פונקט עפעס געטון געווארען, אדער אפילו ארומגעטראכט געווארען? די עפענטליכע מיינונג האט וועגען דעם קיין שום ידיעות. די געזעלשאפט פיהלט אבער און ווייסט, אז דער קריזיס פערברייטערט זיך, און פערטיפט זיך און וועט גאר גיך דערפיהרען צו א פולשטענדיגע פעראָרימונג פון דער גאנצער געזעלשאפט.

מען זאגט: אין ערגעץ איז נישט בעסער? קאן זיין. נאר ערגעץ אנדערש טוט כאטש עפעס די רעגירונג צוזאמען מיט דער געזעלשאפט, אויפ'ן געביט פון אויסזוכען אויסבעסערונגס־מיטלען. אדער צומאלט פערהיטען פון א פערערגערונג. ביי אונז זעהט מען נישט און מען הערט נישט אויב מען טוט עפעס און וואס מען טוט. דערפאר אבער שטעלט זיך פעסט, צום בעדויערען, אז די געזעלשאפט איז פון דער צוזאמענארבייט בעזייטיגט.

דאס זעלבע איז אין דער קאנסטיטוציע־פראגע סלאוועק האט זיך געזאלט ווידמען די ענדערונג פון דער קאנסטיטוציע, אויך די קאנסטיטוציע־פראגע איז שוין אוועקגעריקט געווארען אין דער זייט. די סאנאציע מעהרהייט האט געהאט אלע מעגליכקייטען צו רוקען די פראגע ווייטער, נאר האט נישט געוואלט געניסען פון דער מעגליכקייט, וואהרשיינליך האט זיך אפגעקיהלט דער ברען צו קאנסטיטוציאנעלע עקספערימענטען.

עס וועט זיין אפשר בעסער און אמתדיגער צו זאגען, אז סלאוועק איז געווארען פרעמיער, ווייל מען האט איהם געהייסען און ער איז געווארען אויס פרעמיער, ווייל מען האט איהם דאס — דערלויבט. עס זעהט אויס, אז ער רייסט זיך נישט צו מאכט, וואס ער נעמט נאר אן, ווייזט אויס, צוליב טרייהייט.

דר. י. טהאן.

——=:O:=——

נצחון פון דער א"י־ארבייטערשאפט
רעזולטאט פון די קאנגרעס־וואהלען אין א"י

ירושלים, 30. (יט"א טעלעגראפיש).

די גענעראל־וואהל־קאמיסיע צום 17־טען קאנגרעס האט פערעפענטליכט דעם רעזולטאט פון די וואהלען צום קאנגרעס.

אויף דער אלגעמיינער צאהל 36.500 וואהל־בערעכטיגטע האבען געשטימט 29.600 (85 פראצ.) דאס בעווייזט אז די פראינטערעסירונג צו די וואהלען איז געווען א גרויסע.

די ארבייטער האבען געהאט א גרויסען זיג, בעקומענדיג 61 פראצענט שטימען, ד.ה. 24 מאנדאטען אויף 39.

די רעוויזיאניסטען האבען 7 מאנדאטען, די אלגעמיינע ציוניסטען — 3, די מזרחי — 2, [illegible] — 1.

דאס גרעסטע צייט-וואונדער

פראפעסאר פיקאר האט פערווירקליכט זשול ווערנס פאנטאזיע

די גאנצע קולטורעלע וועלט איז געווען פער־אינטערעסירט אין דעם סענסאציאנעלען פליה פון פראפ. פיקאר. דער דאזיגער מענש האט נישט נאר פערווירקליכט, נאר איבערגעשטיגען בעדייטענד די פאנטאזיעס פון זשול ווערן. ער האט זיך דערשלאגען צו די שטערען, צוזאמען מיט זיין אסיסטענט ד"ר קופער, ער האט דערגרייכט א הויכקייט צו וועלכע קיינער האט נאך ביז איצט נישט דער־גרייכט.

שוין נישט דאס ערשטע מאל ווי דער בעלגישער פראפעסאר פיקאר האט געפרובט א פליה צו געבען צו דער סטראטאספערע, הגם די פראבען האבען זיך איהם נישט איינגעגעבען איז ער אבער פארט געבליבען ביי זיין עקשנות, צו דערגרייכען א הויכקייט פון זעכצעהן טויזענד מעטער.

דער בלויזער געדאנק וועגען אזא הויכקייט, האט ביי זיינע באהענטע אויסגעזעהען ווי א משוגעת אזוי ווייט, אז הומאריסטישע זשורנאלען האבען איהם שוין געהאט גענומען אין דער ארבייט אריין און דעם פראפעסאר „געקרוינט" מיט'ן נאמען: "משוגענער געלעהרטער".

פראפ. פיקאר איז אייגענטליך נישט דער ערשטער וועלכער האט אונטערגענומען אזא דרייסטען פליה.

דער פראנצויז זשאן קאלעז האט אין יאהר 1926 דערגרייכט א הויכקייט פון 12442 מעטער אין יאהר 1928 האט דער אמעריקאנער גרעי דערגרייכט א הויכקייט פון 12955 מעטער און ווען גרעי האט מיט א צייט שפעטער נאכאמאל געפרובט צו שלאגען רעקארד איז ער אראפגעפאלען און אומגעקומען.

נאך דער דאזיגער טראגישער קאטאסטראפע האט זיך פראפ. פיקאר אריינגעזעצט אין זיין לאבאראטאריע און געארבייט איבער זיין פאנטאסטישען פלאן, צו דערגרייכען א הויכקייט מיט 3 טויזענד מעטער העכער ווי דער אומגעקומענער גרעי און ווי מען זעהט האט ער דאס זייניגע אויסגעפיהרט, געשלאגען רעקארד מיט א הויכקייט פון 16000 מעטער און איז נאך בשלום איבערגעקומען.

*

פראפ. פיקאר איז געבוירען געווארען אין יאהר 1884 אין באזעל, האט שטודירט פיזיק און מאטעמאטיק, און גלייכצייטיג אינטענסיוו געארבייט איבער פארשען די טראפאספערע (אונטערשטע לופט־שיכט פון דער ערד) און די סטראטאספערע (אויבערשטע לופט־שיכט פון דער ערד).

ביז איצט ארבייט ער אין דער בריסעלער אוניווערזיטעט אלס פראפ. פון פיזיק. איידער פראפ. פיקאר האט אנגעהויבען זיין דרייסטען און ריזיקאלישען פליה, איז ער געווען אויפ'ן העכסטען ארט אפטימיסטיש, און איז אויך געווען טיף איבערצייגט, אז ער וועט דערגרייכען דעם געשטרעבטען ציל.

אין סעפטעמבער 1930 האט ער זיך געווענדעט צום טשעכישען געלעהרטען בעהונק מיט אן איינלאדונג ער זאל אנטיילנעהמען אין זיין פליה צום סטראטאספער, בעהונק האט די איינלאדונג נישט אנגענומען.

די פליה־פראבען פון פראפ. פיקאר האבען געהאט דעם ציל איבערצוחזרען די עקספערימענטען פון פערשטארבענעם גרויסען געלעהרטען מיכעלסאן וועלכער האט געארבייט ביי זיינע פארשונגען מיט'ן ציל צו איבערצייגען אז די גיכקייט פון ליכט איז אפהענגיג פון דער בעוועגונג פון דער ערד. מיכעלסאנס פראבען און זייערע רעזולטאטען זענען געווארען יסודות פאר איינשטיינס רעלאטיוויטעטס־טעאריע, די פערדינסטען פון פראפ. פיקאר בעשטעהען דעריבער אין דעם, וואס ער האט בעשטעטיגט מיט זיין פליה, מיכעלסאנס טעאריע אין הסכם מיט דער רעלאטיוויטעטס־טעאריע פון פראפ. איינשטיין פונדעסטוועגען איז מען צווישען געלעהרטע נאך נישט זיכער, אויב פראפ. פיקאר האט דערגרייכט די הויך פון 16000 מעטער. עס געהט איצט אן א גרינדליכע אויספארשונג וועגען דעם, אזוי, אז דער זיגרייכער פראפעסאר וועט נאך האבען א שווער שטיקעל ארבייט צו איבערצייגען די וויסענשאפטליכע וועלט אין דער וואהרהאפטיגקייט פון זיין דער־גרייכונג.

פראפעסאר פיקאר איז ווי בעקאנט ארויסגעפלויגען מיט זיין געהילף ד"ר קופער פון אינסבורג מיטוואך 11 א זייגער פריה, זיי האבען געוואלט זיין צוריק אין 8 שעה ארום, נאר ביז דאנערשטאג אווענד האט מען נישט געהאט פון זיי קיין שום ידיעה, מען האט שוין דעריבער גערעכענט אז זיי זענען פערלוירען געגאנגען און ערגיץ אוועקגעקומען. ערשט שפעט אין אווענד האט מען ביידע געלעהרטע געפונען אין די טיראלער אלפען פריש געזונד און מונטער און אויך צופרידענע פון זייער נצחון.

*

אין א געשפרעך מיט א זשורנאליסט האט פראפ. פיקאר דערצעהלט אז די אפאראטען אין דער גאנדאלא האבען אין דער גאנצער צייט פונקציאנירט אויסגעצייכענט, אלע עקספערימענטען אין שייכות מיט'ן אויסמעסטען די אטמאספערע און די הויכקייטען פון דער סטראטאספערע, איז פולשטענדיג געלונגען.

די העכסטע הויך, וואס דער באלאן האט דער־גרייכט בעטרעפט 16 קילאמעטער, די דאזיגע העכסטע הויך האט פראפ. פיקאר דערגרייכט 7.45 אין דער פריה. די לבנה האט אויסגעזעהען א סך העלער, ווי בעת מען אבסערווירט זי אויף דער ערד, זעהר דייטליך האבען זיך אנגעזעהען אויף דער לבנה די בערג ־ שפיצען, אפשטייגען אויף די בייערישע בערג איז געווען אוממעגליך. ווייל ער האט נישט געקענט עפענען דעם אויסגאנג, ביידע געלעהרטע האבען פערבראכט די נאכט מחוץ דעם גאנדאל.

פראפ. פיקאר האט נאר איינמאל געגעבען א סיגנאל מיט דער הילף פון א טאשען־לאמטערל, ווען ער האט געזעהען בעלייכטונג אין גירגל, אין עסט האלע, די דאזיגע סיגנאלען האט מען געזעהען און אויפ'ן צווייטען טאג האט מען צו זיי געשיקט א רעטונגס־אפטיילונג.

צוזאמען מיט זיין שמחה צוליב'ן נצחון האט מען איהם דערפרייט אויך, מיט א ידיעה אז זיין פרוי האט אין דערזעלבער צייט איהם געבוירען א קינד.

א אלקס-לעהרער האט געגרא־טעוועט דעם פראפ. פיקאר

א פויער פון דארף גירגל האט 8 א זייגער פריה בעמערקט אין דער הויך א טונקעלען פונקט וואס האט א גלאנץ געטון ווען די זונען־שטראלען האבען איהם בעלויכטען. דער פויער האט וועגען דעם גלייך מודיע געווען דעם פאלקס־ לעהרער האנס פאלקנער, וועלכער האט זיך משער געווען, אז דאס איז פיקארס באלאן. האט ער תיכף אויפ געפאדערט דעם בירגער־מייסטער צו ארגאניזירען א רעטונגס־עקספעדיציע, און אליין האט ער אר־וועקגעאיילט אויפ'ן שניי־בארג גארגל, 3 שעה האט ער ארומגעבלאנדזשעט אין טיפען שניי. ערשט אר־רום האלב 12 א זייגער האט ער בעמערקט אנט־קעגענאיבער צוויי מענשען אין שניי, פערשטעהענ־דיג, אז זיי זענען די צוויי געלעהרטע, האט ער גע־נומען רופען מיט אלע כוחות, עס האט געדויערט עטליכע סעקונדען ווי דער פראפעסאר האט איהם בעמערקט און בעגריסט.

באלד דערויף איז דער לעהרער אונטערגע־פאהרען אויף די בארשטעס צום ברעג בארג און האט אויסגערופען:

— צי זענט איהר פראפ. פיקאר?

— יא, איך בין פראפ. פיקאר און דא איז ד"ר קופער. מיר האבען אפגעשטיגען. קאנט איהר אונז העלפען?

— באלד, איך געה באלד צו אייך, איך בין אויף א פאלשען וועג.

און דער לעהרער איז אראפ דורך אנאנדער וועג אין טאל צום פראפ. פיקאר, ערשט האט ער בעמערקט דעם באלאן און די ביידע מענער.

דער לעהרער איז צוגעלאפען צום פראפעסאר וועלכער האט איהם דערלאנגט די האנד און בעגריסט:

— איך דאנק אייך מיין הער.

אלע האבען זיך פריינדליך געדריקט די הענד און דער לעהרער האט ביידען מכבד געווען מיט טיי און פערבייסענס, וואס ער האט מיט זיך מיט־געבראכט. ביידע האבען געגעסען געשמאק ווייל זיי זענען געווען הונגעריג און דארשטיג.

אויף דער פראגע צי זיי זענען פערוואונדעט האט פיקאר געענטפערט: — דאס נישט. מיר האבען בלויז די הויזען צוריסען.

פיקאר דערצעהלט אז ווען זיי האבען זיך אויפגעכאפט פון שלאף אין דער פריה האבען זיי געוואלט געהן נאר זיי האבען גענומען א פאלשען וועג. אויב דער לעהרער וואלט זיי נישט אויסגעפונען, וואלטען זיי געוויס פערבלאנדזשעט ערגעץ אין דער וויסטעניש פון אייז־בארג.

ווען די געלעהרטע זענען געקומען אין דארף אריין האט זיי די בעפעלקערונג געמאכט בעגייסטערטע אוואציעס. די פרויען האבען געבראכט קריגען מיט וויין, מילך, וואורשט און געבעקס. אנדערע האבען זיי בעווארפען מיט בלומען. ביי פיקארן זע־בען געשטאנען טרעהרען אין די אויגען, ווהענדיג ווי פשוטע בערג־פויערטעס פערשטעהען אפצושאצען זיינע בעמיהונגען.

וואס פראפ. פיקאר דערצעהלט

— מיר האבען זיך געוואלט אראפלאזען באלד נאכמיטאג. מיר האבען זיך דערמאלט געפונען איבער'ן שנאלסנער טאל, האט זיך אבער ארויסגע־וויזען אז די זון־שטראהלען בלענדען אזוי שטארק, אז מען דארף ווארטען ביז זון־אונטערגאנג. ארום 8 א זייגער האבען מיר זיך געפונען איבער'ן גירגל.

דריי מאל האבען מיר געפרובט זיך אראפצו־לאזען נאר מיר האבען נישט געפונען קיין פאסענד ארט. אויף ווי ווייט מיר האבען געקאנט פעסט־שטעלען פון די 1800 מעטער הויך, האבען מיר געפיהרט אונזער באלאן איבער'ן אייז־בארג, און נאך א קורצע בעראטונג מיט'ן ד"ר קופער האבען מיר בעשלאסען אראפצוגעהען אויפ'ן אייז־בארג, מיר האבען זעלבסטפערשטענדליך, נישט געוואוסט אז מיר געפונען זיך אזוי ווייט פון א מענשליכען ישוב. מיר זענען ארויסגעשטיגען און ביי דער בעלייכטונג פון א קליינעם רעפלעקטאר האבען מיר זיך ארומגעקוקט איבער דער וויסטעניש פון אייז־בארג. מיר דאנקען אונזער העלדישען רעטער דעם לעהרער פאלקנער, וועלכער האט געטון א גרויסע זאך פאר דער וויסענשאפט.

מיר האבען דערגרייכט אונזער ציל, איך האב אליין געפיהרט דעם באלאן. ד"ר קופער האט גע־מאכט וויכטיגע אויסמעסטונגען, מיר האבען געמאכט א סך פאטאגראפיעס.

טראגעדיע פון יודישע אימיגראנטען

קוים געראטעוועט פון א זינקענדער שיף און ארעסטירט ביי'ם פרובעו זיך אריינשמוגלען אין די פעראייניגטע שטאטען

ניו־יארק, (יט"א) פופצעהן אימיגראנטען צווישען זיי צוויי פרויען זענען ארויסגעפאהרען אויף א קליין מאטאר־שיפעל פון קובא, מיט'ן צוועק זיך אריינצובעקומען אויף אן'אונלעגאלען אופן אין די פעראייניגטע שטאטען, די שמוגעל.־אגענטען האבען זיי צוגעזאגט, אז אין מיטען ים וועט א גרויסע שיף זיי ארויפנעהמען פון דער מאטאר־שיפעל און זיי ברענגען קיין אמעריקא.

די אימיגראנטען זענען אבער ביטער אפגע־נארט געווארען דורך די שמוגלער, און זיי האבען דעם גאנצען געפעהרליכען וועג ביז פלארידא דורכ־געמאכט אין קליינעם מאטאר־שיפעל. פינף טעג און נעכט האבען זיך די אימיגראנטען געוואקעלט אין דעם קליינעם שיפעל אויף אן'אויפגעשטורעמ־טען ים, אהן עסען און אהן וואסער. מאנכע פון זיי זענען קראנק געווארען פון טרינקען ים־וואסער, עטליכע זענען שיער נישט אראפ פון זינען און געוואלט אריינשפרינגען אין ים, ביים ברעג פון פלארידא האט זיך די שיפעל אנגעשלאגען אין א שטיין און איז פול געווארען מיט וואסער און אלע פאסאזשירען זענען שיער נישט דערטרונקען גע־ווארען, און ווען זיי זענען ענדליך מיט גרויסע צרות אנגעקומען אויפ'ן אמעריקאנער באדען אין סאמד־פא, האט מען זיי ארעסטירט און אריינגעזעצט אין תפיסה,

די אומגליקליכע אימיגראנטען האבען פון תפי־סה געשיקט הארצרייסענדע בריף בעטענדיג הילף פון „היאס", די אימיגראנטען.־גרופע בעשטעהט פון 10 יודען, 3 איטאליענער, 1 ארגענטינער און 1 קובאנער.

דער „היאס" האט פעסטגעשטעלט אז ביז די אימיגראנטען זענען נישט אין די פעראייניגטע שטאטען קען מען פאר זיי גארנישט טון. ווען מען וועט זיי אבער צוריקשיקען קיין ,קובא, וועט דער „היאס" זיי קומען צו הילף.

נישט צושטאנד-געקומען?

די רייזע פון ירושלים'ער הויפט-מופטי קיין דמשק

ירושלים, 30. (יט"א טעלעגראפיש).

דער ירושלימער הויפט־מופטי האט געהאט בדעה אפצופאהרען קיין דמשק, וואו ער האט גע־זאלט אפהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן פרעזעס פון דעם סיריש־פאלעסטינישען קאמיטעט, עמיר אבן ארסלאן. דער מופטי האט אבער געמוזט רעזיגנירען פון דער רייזע, ווייל די איראקער מאכט האט זיך אפגעזאגט צו געבען איהם א וויזע.

געעפענט דעם א"י-פאוויליאן אין פאריז

פאריז, 30. (יט"א טעלעגראפיש).

נעכטען איז פארגעקומען די עפענונג פון דעם א"י־פאוויליאן אויף דער אינטערנאציאנאלער אויס־שטעלונג.

Składy Towarowe „WARRANT"

Sp. Akc. w Łodzi :—: ul. Piotrkowska 56

przyjmują na przechowanie **W OKRESIE LETNIM**

rzeczy domowe, opakowane w kufrach, koszach, skrzyniach i belach, z możnością **ubezpieczenia od ognia i kradzieży w specjalnie na ten cel urządzonych składach.**

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 31 מאי — ט"ו סיון תרצ"א

זון־אויפגאנג 3.27
זון־אונטערגאנג 7.40

פון מארגען איינמעלדונגען

אויף מלוכה'שער אונטערשטיצונג פאר ארבייטסלאזע פיזישע ארבייטער

(מ) דער אונטערשטיצונגס־אמט פאר ארבייטסלאזע ביים לאדזער מאגיסטראט איז מודיע, אז פון מאנטאג דעם 1־טען יוני הויבט מען אן אנצונעהמען איינמעלדונגען פון ארבייטסלאזע, פיזישע ארבייטער אויף דער דריננענדער מלוכהשער אונטערשטיצונג אויפ'ן חודש יוני.

רעכט צו בעקומען די אונטערשטיצונג האבען:

1) אלעלכע ארבייטסלאזע, וואס האבען משפחות אויסצוהאלטען, און וואוינען אין לאדז ווענינסטענס פון 1 יאנואר 1930; 2) וואס האבען די שטיצע אין חודש מאי אדער האבען אויסגעשעפט זייערע געזעצליכע אונטערשטיצונג פון ארבייטסלאזען פאנד אין חודש מאי; 3) וואס בעקומען אונטערשטיצונגען פון דער קראנקען־קאסע; 4) וואס בעקומען נישט קיין רענטע און אינוואלידען־הילף; 5) וואס האבען נישט קיין פערמעגען און קיין שום שטאבילע אדער צייטווייליגע הכנסות וועלכע זענען גלייך אדער איבערשטייגען די שטיצע.

די אונטערשטיצונג קאן נישט בעקומען קיין ארבייטסלאזער, אויב אין דער ווירטשאפטליכקייט, וואס ער פיהרט, ארבייט עמיצער פון זיין משפחה, און האט אוועלכע הכנסות.

איינזאמע האבען נישט קיין רעכט אויף דער שטיצע.

דאס אננעהמען איינמעלדונגען וועט פארקומען אין לאקאל פון אונטערשטיצונג־סאמט („אורזשאנד זאשילקאווי") אויף דער גאס פון 28 פולק פון קאניאווער שיסער נומער 32 פון א פערטעל 9 פריה ביז 2 א זייגער, לויט פאלגענדען סדר:

מאנטאג, דעם 1 יוני, די אותיות A B C D E F G H I J

דינסטאג: K L Ł

מיטוואך: M N O

פרייטאג P R S

שבת: T U W Z

די ארבייטסלאזע דארפען צושטעלען:

1) א פערזענליכען דאקומענט, א פאס, אדער אנ'אנדער פאפיר, וואס בעשטעטיגט די פערזאן, 2) א לעגיטימאציע פון פופפ מיט קאנטראל־שטעמפלען; 3) א פערזיכערונגס־ביכעל פונ'ם ארבייטסלאזען, ווי אויך עווענטועל, פון די משפחה־מיטגלידער, וועלכע וואוינען מיט איהם צוזאמען און פיהרען איין ווירטשאפט.

מיט פרנסה איז מען שוין פערזארגט...

מא וועלכע שטייערן דארפען געצאהלט ווערען אין יוני?

(א) אין יוני ה.י. דארפען געצאהלט ווערען פאלגענדע שטייערן:

1) ביז'ן 15־טען יוני — די 2־טע ראטע פון דער דיפערענץ צווישען דעם אפגעשאצטען אינדוסטריע־שטייער פאר'ן יאהר 1930 מיט די געזעצליכע אדערויפ'ן וואס זענען איינגעצאהלט געווארען אין דעם יאהר; 2) ביז'ן 15־טען איז צאהלבאר דער אינדוסטריע־שטייער פונ'ם אומזאץ אין מאי ה.י. וואס איז געמאכט געווארען דורך האנדעלס־אונטערנעהמונגען פון ערשטער און צווייטער קאטעגאריע, און פון אינדוסטריעלע, פון ערשטער ביז פינפטער קאטעגאריעס, וואס פיהרען א ריכטיגע בוכפיהרונג; 3) ביז'ן 15־טען איז צאהלבאר די ראטע פון פערמעגען־שטייער אין דער הויך פון 0.3 פראצ. פון דעם ווערט וואס די פערמעגענס בעטרעפען, לויט דער אפשאצונג פון דעם דאזיגען שטייער פאר די צאהלער פון די 2 און 3 קאנטינגענטא־לער גרופע, פון דער 5 שטופע און העכער; 4) ביז'ן 7 יוני איז צאהלבאר דער הכנסה־שטייער פון בע אמטען־שכירות, עמעריטורען און לוינען פאר נאך־דינגענער ארבייט, וואס איז אראפגערעכענט אין מאי ה.י.

חוץ מזה זענען צאהלבאר אלע פערלענגערטע שטייערן, די אפגעלייגטע און צולייגטע ראטעס, די טערמינען, פון וועלכע עס פאלען אויס אין יוני.

היינטיגע 15־יאהריגע מיידלעך

א חילוק: דער פריזיער, צי עמיצער אנדערש — עפּים איז נישט אין ארדנונג

(2) דער לאדזשער אויספארשונגס־אמט האט צוגעצויגען צו פעראנטווארטליכקייט די 15־יעהריגע רחל מילער פון ליטאנאווסקא 50 פאר'ן ארייננפיהרען אין א טעות די מאכט.

די פרטים פון דער געשיכטע זענען זעהר טשעקאווע: דאס מיידעל האט געארבייט ביי דעם פריזיער צעדראווסקי אויף פאלודניאווא 4. אין א געוויסען טאג איז דאס מיידעל געקומען אהיים און דערצעהלט די עלטערן, אז איהרע ברויטגעבער האבען זי פערגוואלדיגט. די עלטערן איהרע זענען דאן אוועק צו צעדראווסקין און געפאדערט ביי איהם טויזענד זל. ענטשעדיגונג פאר דער טעכטערס פערלוירענער צניעות. ביני לביני האט זיך אין דעם ענין אריינגעמישט די אויספארשונגס־מאכט, וועלכע האט געמאכט א חקירה ודרישה און אין גאנג פון דער אויספארשונג איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די מילערובנא האט אויסגעטראכט א ליגען און אז דער פריזיער צעדראווסקי איז „כשר ושיר" און האט מיט איהר קיין בעציהונגען נישט געהאט. דעריבער טאקע איז דאס מיידעל צוגעצויגען געווארען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

אויף 6 חדשים פעסטונג

פערמשפט א יודישען יונגענמאן

(2) דאס געריכט האט נעכטען פערמשפט לייב מאנדעלקארנען וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין קאמוניסטישער טעטיגקייט, אויף 6 חדשים פעסטונג.

פאבאר פון יאהריאנג 1910

מארגען, מאנטאג, שטעלען זיך:

פאר דער פאבאר־קאמיסיע, נומער 1

(זאקאנטנע 82)

מענער פון יאהרגאנג 1910, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 5 פאליצײ־קאמיסאריאט, די פאמיליען־נעמען פון וועלכע עס הויבען זיך אן מיט די אותיות:

פון Ki ביז'ן סוף

פאר דער פאבאר־קאמיסיע, נומער 2

(אגראראווא 34)

די וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4־טען קאמיסאריאט — מיט די אותיות:

M N T

פאר דער פאבאר־קאמיסיע, נומער 3

(אל. קאשטשושקי 21)

פאבארוצעס פון די יאהרגענג 1911, 1912, 1913, פרייוויליגע פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 קאמיסאריאטען.

נאכקלאנגען פון דער באנק־ראטירטער האנדעלס־באנק

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך וועט דער אויספארשונגס־ריכטער פערהערען דעם ה' בידערמאן (פרעזעס פונ'ם ראט פון דער לאדזער האנדעלס־באנק), כדי אויפצוקלערען א רייה ענינים בנוגע דעם באנקראט און אין שייכות מיט דעם וויצע־דירעקטאר קאליגאווסקי און פראקורענט פאלושני. די פאראינטערעסירטע פאקטארען גיבען צו א וויכטיגע בעדייטונג דעם פערהער, ווייל בידערמאן האט גענומען א פאקטישען אנטייל אין דער טעטיגקייט פון דער באנקראטירטער באנק.

מיר האבען שוין א נייע קהלה

ווי איז די לאגע איצט, און וואס רעכענט מען וועט זיין ווייטער

וואס וועט זיין ווייטער?

דאס איז די פראגע וואס ווערט געשטעלט פון אלע זייטען באכדעם ווי ס'איז פערעפענטליכט געווארען דער רעזולטאט פון די וואהלען צו דער יודישער קהלה אין לאדז. ווי אזוי וועלען זיך דארט בעשטאלטען די בעציהונגען? ווי אזוי וועט די אפאזיציע זיך אויפפיהרען? ווי אזוי וועלען די „זיגער" רעגירען?

לויט די פארשריפטען פון דער וואהל־פראצעדור, זעהט דער ענין אויס אויף פאלגענדען אופן: נישט שפעטער ווי 8 טעג נאכדעם, ווי ס'זענען בעקאנט געמאכט געווארען די רעזולטאטען פון די וואהלען צום קהלה־ראט דארף די איצטיגע פערוואלטונג צושיקען איינגעשריבענע בריף צו די ניי־געוועהלטע פרנסים מיט דער ידיעה אז זיי זענען געוועהלט געווארען. די ערשטע זיצונג פון קהלה־ראט מוז פארקומען נישט שפעטער ווי 2 וואכען נאכ'ן טאג פון די קהלה־וואהלען, אזוי ארום מוז אין לאדז שפעטסטענס ביז'ן 10 יוני פארקומען א זיצונג פון ניי־געוועהלטען קהלה־ראט.

דאס איז אלץ גערעדט געווארען, ווען אלץ געהט גלאטיג און אין ארדנונג. אבער די לאגע אין לאדז איז אזא, אז נאך דעם שארפען פראטעסט פון די פארשטעהער פון די ציוניסטען, פאלקיסטען, מזרחי, אונפארטייאיש־רעליגיעזע און האנדווערקער, אין דער הויפט־וואהל־קאמיסיע און נאך זייער אַרוויסטריט פון דער דאזיגער קאמיסיע וועלען מוזען קומען די קאנסעקווענצען פון דעם דאזיגען שריט.

ס'איז שוין איצט זיכער, אז די דערמאנטע וואהל־קאמיטעטען וועלען שארף רעאגירען אויף דעם אופן ווי־אזוי די וואהלען זענען אדורכגעפיהרט געווארען. די פראצעדור איז אזעלכע, אז מיט אנקלאגעס קען מען זיך ווענדען צום שטעטישען סטאראסטא, דאן צום וואיעוואדע, דאן צום בילדונגס־מיניסטער און דאן צום העכסטען אדמיניסטראטיווען טריבונאל.

פון די בעזונדערע וואהל־קאמיטעטען דערוויסען מיר זיך, אז אנקלאגען וועלען געשיקט ווערען אין די אלע אינסטאנצען דערביי מוז מען אבער בעמערקען אז אנקלאגען זענען נישט קיין אפהאלט פון דער ארבייט פון דער נייער קהלה.

אויב למשל דער שטעטישער סטאראסטא וועט אין פערלויף פון צוויי וואכען נישט פסלען די וואהלען, אדער בכלל נאך נישט געבען קיין ענטפער וועט פארקומען די ערשטע זיצונג פון קהלה־ראט, ס'וועט געוועהלט ווערען א פרעזידיום, א קהלה־פערוואלטונג און די קהלה וועט אנהויבען נארמאל צו ארבייטען.

דערווייל קומען פאר נישט־אפיציעלע אונטערהאנדלונגען צווישען די אפאזיציאנעלע וואהל־קאמיטעטען וועגען דער ווייטערדיגער טאקטיק. עס ווערט פראיעקטירט א געמיינזאמע פעראנטוויליכע אינטערווענץ ביים בילדונגס־מיניסטער.

אין עטליכע וואהל־קאמיטעטען הערשט אבער א שטימונג בכלל נישט צו געהען אין דער נייער קהלה, און אז די געוועהלטע פרנסים זאלען נישט אננעהמען די מאנדאטען, די דאזיגע שטימונג איז אין די פארמייטען גאר שטארקע, און אין אייניגע פון זיי האט די שאנסען רעאליזירט צו ווערען. היינט ווע־לען פארקומען ענדגילטיגע זיצונגען אין אלע אפאזיציאנעלע פארטייען און די לאגע וועט קלאר ווערען.

אין די רייהען פון דער מעהרהייט איז אבער אלץ אין ארדנונג. דארט איז מען שטארק צופרידען מיט'ן נצחון און מען גרייט זיך צום איבערנעהמען די מאכט. ס'פערשטעהט זיך, אז די „אגודה" דארף זיך איצט מיט דער מאכט מיט קיינעם נישט טיילען, ווייל בעזיצענדיג 15 פרנסים פון 25 אין קהלה־ראט וועט זי אויך זיין אין דער מעגליכקייט צו וועהלען א פערוואלטונג מיט אנ'אגודהשע מעהרהייט, און זי וועט זיין אלייןהערשעריש; צו וואס ס'האט געשטרעבט דער עקסטרעמער טייל פון דער אגודה.

וואס שייך דעם פערטיילען פון די אמטען זענען אין דער „אגודה" אליין פערהאן פערשידענע סברות.

קודם כל ווייזט מען אן דערויף, אז דער ביז־איצטיגער פרעזעס פון דער קהלה־פערוואלטונג דעפ. מינצבערג האט אויף אלע פאר־וואהל־מיטינגען ערקלערט, אז ער וועט מעהר נישט זיין קיין פארזיצער פון דער קהלה־פערוואלטונג, אויב דאס זאל טאקע אזוי זיין, וואלט דעפ. מינצבערג וועלכער איז געוועהלט אין ראט, געווארען פארזיצענדער פון קהלה־ראט און פרעזעס פון דער קהלה־פערוואלטונג וואלט געווארען דער איצטיגער וויצע־פרעזעס הענעך בערגער, אין דער „אגודה" אליין זענען אבער פערהאן זעהר פיל געגנער פון דעם דאזיגען פראיעקט, און א טייל פערלאנגט, אז דעפ. מינצבערג זאל ווייטער בלייבען פרעזעס פון דער פערוואלטונג ביז אין לאדז וועט זיין א רב, און ס'וועט איבער־גענומען ווערען די שחיטה, אין דעם פאל איז די זיכערסטע קאנדידאטור אויף פארזיצער פון קהלה־ראט די פערזאן פון ה' שלום ביאלער. וואס שייך דער פערוואלטונג האט די „אגודה" 5 געזיכערטע ערטער אויף 8 און וועגען די איבריגע 3 קימערט זי זיך נישט. די אפאזיציע וועט מוזען שליסען פער־בינדונגס־ליסטעס (אויב ס'וועט דערצו קומען). כדי זיי זאלען קענען אריינפיהרען 3 פערוואלטונגס־מיטגלידער.

אזוי זעהט אויס איצט די לאגע, וועלכע קען זיך נאך ענדערן יעדען טאג.

כדי פאר די לעזער צו געבען א קלאר בילד וועגען דעם, ווער ס'האט געוואונען און ווער עס האט פערלוירען ביי די איצטיגע וואהלען אין פער־גלייך מיט די וואהלען וואס זענען פארגעקומען דעם 6 יולי 1924 ברענגען מיר פאלגענדע פערגלייכס־טאבעלע:

ביי די וואהלען אין יאהר 1924 האבען גע־שטימט 16975 וועהלער, איצט — 15505 וועהלער.

שטימען האבען דעמאלט בעקומען:

„התאחדות" 343 שטימען (איצט 190)

„בונד" — 1554 שטימען (איצט נישט אנ־טייל גענומען).

לינקע „פועלי ציון" 1110 שטימען (איצט גע־פסלט).

ציוניסטען פון גייערס מאַרק 380 שטימען, (איצט 184).

ציוניסטען 2534 שטימען (איצט 2293).

אונפארטייאיש־רעליגיעזע 2774 שטימען, איצט (1195.

„אגודה" פון גייערס מאַרק 267 שט. (איצט 362 שטימען).

אסימילאטארען 340 שטימען (איצט 597).

פאלקיסטען צוזאמען 774 שטימען (איצט 1255

„אגודה" 4963 שטימען (איצט 5549).

אלטשטעטישע שוהל 288 שטימען (איצט 376

„פועלי אמוני ישראל" 501 שט. (איצט 851

ציוניסטישע האנדווערקער 1013 שטימען (איצט 486 שטימען.)

יודען פון ראדאגאשטש 127 שט. (איצט 158).

פערשטעהט זיך אז דעמאלט זענען די וואהלען אדורכגעפיהרט געווארען אויף א גאנץ אנדער אופן.

די פערוואלטונג פון אוזדראוויסקא

RAFAŁÓWKA

מאכט בעקאנט, אז זי בעזיצט נאך צום פערקויף א רייה פארצעלען אין דער נאהענטסטער שכנות פון סאנאטאריום, וואס עס בויט דער בעקאנטער דאקטאר

Oskar WOJNOWSKI

אנערקענענדיג די דאזיגע געגענד פאר די געזונדסטע געגענד פון פוילען.

פארצעלען פון 1 זל.

פאר א קוואדראט מעטער צוזאמען מיט'ן אלטען בוימער־בעשטאנד.

Zarząd Rafałówki w Miedzinie, poczta Sieradz, tel. Sieradz 81, w Warszawie: Szpitalna 1, tel. 649-04, w Łodzi, Piotrkowska 55, tel. 211-40.

וו א ר נ ו נ ג: מיר מאכען אויפמערקזאם, אז אסקאר וואינאווסקי בויט א סאנאטאריום נור אין ראפאלובקא און פערדופעניג זיך אויף זיין נאמען ביים פערקויפען אנדערע פארצעלען איז נור אריינצופיהרען דאס פובליקום אין א טעות

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע", נארוטאוויטשא 20

אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן.

נאך פארשטעלונג מיט'ן אנטייל פון דער סובּרעטין רעגינא בוימאן

היינט, זונטאג, דעם 31־טען מאי 9 א זייגער אין אוונד אויפ'ן פערלאנג פון פובלי־קום די אויסגענומענער שלאגער, וואס איז געשפילט געווארען אין ווארשא איבער 300 מאל.

פרייזען פון 50 גר. ביז 1.50 זל.

„אויפ'ן וועג קיין בוענאס־איירעס"

אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון רייזעלמאן

צום שלוס: א קאנצערט מיט'ן אנטייל פון ארטיסטען־אנסאמבל.

עס נעהמט אנטייל לויט א.ב. פ ר ו י ע ן: בוימאן, בעזמאן, ליובארסקאווסקא. מ ע נ ע ר: אריעל, באלבירסקי, גאלדבערג, דזאנאוו, האמבורגער, טופמאן, פאסטעל.

סופלער: וו. נ י ה ו י ז. בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

פאלשע פאסטמארקען

(א) לעצטענס האבען זיך בעוויזען אין פערקעהר פאלשע יובילעאומס-מארקען פון דער פאסט. די פאלסיפיקאטען זענען אזוי שלעכט געמאכט, אז איטליכער איינער קאן זיך אויף זיי ניכט כאפען. די מאכט האט פעראָרדענט אין יעדען פאל צו דערגיין, ווער דער קויפער האט זעלכע פאסט-מארקען איינגעהאנדעלט.

גרויסער מיטינג פון סעזאָן-ארבייטער

(א) נעכטען איז פארגעקומען א מיטינג פון די ארבייטסלאָזע סעזאָן-ארבייטער אין „דאָם לודאָווי" אויף פשעיאזד 34. פערזאמעלט האבען זיך אנ'ערך 2000 מאן, און נאך א רייה רעדעס איז בעשלאָסען געוואָרען אויסצואַרבייטען אַנ'ענטשפרעכענדען מעמאָריאל, וואָס א ספּעציעלע דעלעגאַציע זאָל צושטעלען דער רעגירונג, דעם לאָדזער שטאָט-פּרעזידענט און דעם וואָיעוואָדע.

קינדער און לעהרער חלש'ן אין די קלאסען פאר היץ

(א) צוזאַמען מיט'ן לעהרערטום בעמיהען זיך פערשידענע עלטערען-קאָמיטעטען אַז די זומער-פעריען פאר די קינדער אין די שולען זאָלען זיך אנהויבען וואָס שנעלער, ווייל די שטאַרקע היצען מאַכען מיד און מאַט די קינדער, עס זענען אַפילו פּערגאַטירט פאַלען, ווען קינדער און אַפילו לעהרער חלשען אין די שולען פאר אויסשעפּונג. די בעהערדען היי-יאָהר וועלען וואַהרשיינליך נישט האָבען קיין ןפּעולה, זיי וועלען אָבער אַוודאי משפיע זיין דערויף, אַז להבא וועלען די פעריען-טערמינען געענדערט ווערען.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. פּאָטאַש (פּלאַץ קאָשטשעלני 10), א. כאַרעמזא (פּאָמאָרסקאַ 12), ע. מילער (פּיעטרקאָווער 46), מ. עפּשטיין (פּיעטרקאָווער 225), ז. גאַרטשינסקי (פּשעיאַזד 59), ג. אַנטאָניעוויטש (פּאַביאַניצער 50).

א קרבן פון היץ

(פ) נעכטען איז אויף פּעטרקאָווער 24 אַוועקגעפאַלען דער 19-יאָהריגער שמואל ווייצמאַן (פון פּיעטרקאָווער 38). ווי פּאַגאָטאָוויע האָט פעסטגעשטעלט איז ער געטראָפען געוואָרען פון א זונען-שטיך. מ'האָט איהם אָפּגעמינטערט און אָפּגעפיהרט א היים?

ווער ווייסט?

פערשוואונדען געווארען א גייסטיג קראנקע פרוי

דעם פאַריגען מיטוואָך נאָכמיטאָג איז אַוועק פון דער היים די 40 יאָהריגע פרוי רחל ווינדמאַ (פון פולנאָצנאַ 19) און איז נאָך ביז איצט נישט צוריקגעקומען.

די פערשוואונדענע איז נישט ביים פולען זינען. אַנגעטאָן איז זי געווען אין א סוויטער-קלייד, באָרוועס. ווער עס ווייסט עפּיס וועגען דער אומגליקליכער פרוי זאָל מיטטיילען דעם ה' גאָלדשטיין אויף פולנאָצנאַ 19.

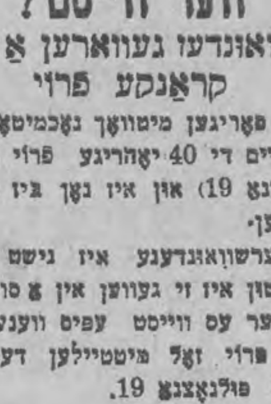

היינט און פאלגענדע טעג!
פּרעכטיג פילם-קונסט-ווערק, פול מיט לעבען, זאַרגלאָזען הומאָר און גרויער ליבע א. ג.:
ליבעס-וואלץ
רעזשי פון ERYK POMER
שעפער פון „אונגאַרישער ראַפּסאָדיע".
אין די הויפּטראָלען: די רייצענדע און זיסע
Liljan HARVEY
און ריטערליכער
Willy FRITSCH
אָנהויב אין געוועהנליכע טעג 5 נאָכמיטאָג
שבת, זונטאג און יום-טוב 2 בייטאָג
פּאָפּולערע פּרייזען.
דער זאַל איז ווענטילירט.

פון האנדעלס-געריכט

***

דער ענין פון בעשטעטיגען דעם אָפּמאַך פון דער באַנקראָטירטער פירמע „נח ביאַלעק", פּיעטרקאָווער 39 איז אָפּגעלייגט געוואָרען אויף מאָרגען.

***

די פירמע מענדעל זיידלער און משה פשיגורסקי, פּאָלודניאָווא 68, זענען אין אויגוסט 1929 ערקלערט געוואָרען פאר באַנקראָט און זענען פאר ביי־ווילינקייט אַרעסטירט געוואָרען.

איצט האָט דאָס האַנדעלס-געריכט בעשטעטיגט דעם אָפּמאַך מיט די קרעדיטאָרען און אָפּגענומען דעם באַנקראָט.

***

אין מערץ 1930 האָט דאָס האַנדעלס-געריכט ערקלערט באַנקראָט די פירמע נח ביאַלעק, פּיעטרקאָווער 39 און איהם געשטעלט אונטער אויפזיכט פון פּאָליציי.

אויף א פערזאמלונג פון די קרעדיטאָרען האָט די מעהרהייט בעשלאָסען אויסצוגלייכען אויף 15 פּראָצענט.

אין האַנדעלס-געריכט האָבען א טייל קרעדיטאָרען געשטעלט אַנ'אָפּאָזיציע. צוליב דעם האָט דאָס געריכט בעשלאָסען אָפּצולעגען דעם ענין ביז דעם 1 יוני.

לאדזער האנדווערקער-קאמער
אויף דעם אינטערנאציאנאלען האנדווערקער-קאנגרעס אין פאריז

(א) אויף דער נעכטיגער פערוואַלטונגס-זיצונג פון דער לאָדזער האַנדווערקער-קאַמער איז בעשלאָסען געוואָרען צו דעלעגירען קיין פּאַריז אויף דעם אינטערנאַציאָנאַלען האַנדווערקער-קאָנגרעס, וואָס וועט פאָרקומען פון דעם 7 ביז'ן 14 יוני, דעם ד"ר קאַצענבאָגען, רעפערענט פון דער יורידיש-שטייער-אָפּטיילונג.

פלענאר-זיצונג פון דער האנדעלס-קאמער

(—) אונטערן פאָרזיץ פון קאָנסול ראָבערט גייער איז, אין לאָקאַל פון דער קרעדיט-געזעלשאַפט, פאָרגעקומען די פּלענאַר-זיצונג פון דער האַנדעלס און אינדוסטריע-קאַמער.

נאָכ'ן פאָרלעזען די בעריכטען איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַלס וויצע-פּרעזעס מיעטשיסלאַוו הערץ.

עס זענען אויסגעוועהלט געוואָרען פאָלגענדע אַרביטאָרען אינ'ם שידס-געריכט ביי דער קאַמער: ד"ר בידערמאַן, ביבערגאַל, ד"ר באַרנעט, פּיאָטער כאַרי, אַדוו. ציגאַנסקי, ענדער, גוסטאַוו גייער, גלוגעל, סטאַנ. גוטמאַן, לעאָן הערשבערג, מאַקס קערנבלום אדוו. קאָהן, קאַכאַשעווסקי, יוזעף קרויזע, אַדוו. לאַכמאַנאָוויטש, ראָזענבלאַט, מאַקאָראַן, מיכעליס, קאַשימירוס מאַניק, יוליוש לעווענשטיין, פּאַוועל ראָזענטאַל, ראַשאַק, סיימפעלד, שולטע, שוינערט, מאַריצי טעמפּעלהאָף, וועגדע און ווילדע.

„אוואנטורא סטודיאזא"
מ'טשעפעט פרויען, מ'שלאגט א פאליציאנט, און מ'גייט זיצען

(א) ס'איז חודש אַפּריל — דעם 23 איז עס געשעהן — די לופט איז אַ פיינע, דער אָוונט איז גאָלד, קעץ מיאַוקען און אָגערס זענען אומרוהיג... שטייען אַזוי דריי שקצים אויף ראָקיטשער גאַס און טשעפּען ברוטאַל פארבייגעהענדע פרויען, דאָס זעהט דער פּאָליציאַנט טייכער, מיינט ער, אַז זיי זענען שכור, און ער זאָגט זיי מוסר. דער מוסר העלפט אָבער קנאַפּ און נאָך מעהר — זיי בעפאַלען איהם און שלאָגען איהם גוט אָן. דאָך געלינגט די דריי חברה-לייט אַריינצוקריגען קאָמיסאַריאַט און דאָרט מאַכען זיי ווידער אַוואַנטורעס, אַז זיי וועלען חרוב מאַכען דעם קאָמיסאַריאַט, מיט די פּאָליציי, מיט'ן גאַנצען הכל בכל מכל כל...

דער סוף איז, אַז דאָס שטאָטישע געריכט האָט נעכטען פערמשפּט דעם 22 יאָהריגען סטודענט פון וואַרשעווער אוניווערזיטעט יוליאַן קאָטשאַראָווסקי אויף 5 חדשים טורמע, זיין טרייען קאָלעגע יאַן קאָוואַלעווסקי — אויף א חודש, און אַלעקסאַנדער לעוואַנדאָווסקין פריי געלאָזט.

אגענטען און וואיאזשארען
ווילען נישט קיין פראוויזיע, נאר פעסטע שכירות

(2) נעכטען איז צוריקגעקומען קיין לאָדז די דעלעגאַציע פון אַגענטען און וואָיאַזשאָרען-פעראיין, וועלכע האָט אַנטיילגענומען אין דעם אַלפּוילישען קאָנגרעס פון אַגענטען און וואָיאַזשאָרען אין קראָקע וואָס איז פאָרגעקומען דעם 29 ד.ח. אין די בעראַטונגען וועגען אַלגעמיינע און ווירטשאַפטליכע פראַגען האָט די לאָדזער דעלעגאַציע גענומען אַ לעבהאַפטען אַנטייל.

דער לאָדזער דעלעגאַט אברהם בלומענטאַל איז אויסגעוועהלט געוואָרען אין פּרעזידיום אַלס אַסעסאָר און חוץ מזה האָבען די לאָדזער געהאַלטען עטליכע רעפעראַטען געווידמעט די אַקטועלע ענינים. דער וויכטיגסטער בעשלוס איז געווען: וועגען אָפּשאַפען דעם סיסטעם פון פּראָוויזיאָן און פעסטשטעלען דעם סיסטעם פון פעסטע גאַזשעס (פיקסום) ווי אויך די פראַגע פון פערזיכערען די אַגענטען אין די קראַנקען-קאַסעס.

די רעזאָלוציעס פון צוזאַמענפאָהר וועלען איבערגעשיקט ווערען די ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס און דער רעגירונגס-מאַכט.

נייע אויטאבוס-קאמוניקאציע: לאדז — טושין

(פ) פון דעם 5 יוני הויבט אָן צו פונקציאָנירען א נייע אויטאָבוס-ליניע: לאָדז — טושין. די אויטאָבוסען וועלען גיין אַלע האַלבע שעה. א בילעט וועט קאָסטען: ביז זשגאָוו — 50 גראָשען ביז פּאַדעמביץ 90 גראָשען, ביז טושין — 1.20 זל.

פראטעסט-פערזאמלונג וועגען די וואהלען צו דער יודישער קהלה

היינט זונטאָג 6 אַ זייגער אָוונט אָרדענט איין דער וואַהל-קאָמיטעט פון דער ליסטען 25 אין ראַיאָן פון גייערס מאַרק אַ גרויסע פּראָטעסט-פערזאַמלונג געווידמעט דעם אויסגאַנג פון די וואַהלען צו דער יודישער קהלה. עס וועלען רעפערירען די ה"ה: מ. פלאָצקער, ה. גאָלדהערש, צ. רינגאַרט א.אַ.

MILJONY OSÓB POTWIERDZAJĄ, że
KREM—MYDŁO
„HALINA"
usuwa piegi, wągry, liszaje itd.
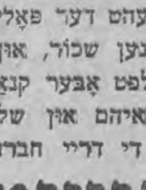

SKUTECZNOŚĆ UDOWODNIONA
NA ŻYWEJ REKLAMIE.
Na PWK. w Poznaniu, Targach Lwowskich, Katowicach, Wileńskich oraz na ulicach Warszawy innych miast był demonstrowany chłopiec, u którego pół twarzy była w piegach, zaś druga czysta, pozbawiona piegów przez krem „Halina". Do nabycia w aptekach, skład apt. i perfumerjach a w razie braku w zastępstwie:
Hurtowa Perfumerja „KOSMOS"
ŁÓDŹ, Piotrkowska 60, tel. 115-22.
Fabr. Skład: „Pharmachemia", Bydgoszcz.

קופאן
אויף א יורידישער עצה

גילטיג זונטאג דעם 31-טען מאי

א בעקאנטער יוריסט ערטיילט יורידישע עצות פון 3 ביז 4 א זייגער נאכמיטאג אין רעדאקציע פון אונזער צייטונג, פּיעטריקאָווער 21. אינטערעסאַנטען דאַרפען מיטברענגען דעם קופאָן פ' „נייעס פאָלקסבלאַט" — פון דעם זעלבען טאָג. —

Ratunek!!!
już jest

Mag. Nr. 1, który usuwa radykalnie łupież, wzmacnia cebulki, zapobiega wypadaniu włosów i czyni włos bujnym i puszystym. Mag. Nr. 2 przywraca siwym włosom pierwotny kolor, nie farbuje tychże. Do nabycia w aptekach, skł. apt. i perfumer., a w razie braku w Zastępstwie: Hurtowa perfumerja „KOSMOS", Łódź, Piotrkowska 60, tel. 115-22. Fabr. skł. „Pharmachemia", Bydgoszcz.

ארבייטסלאזיגקייט—זעלבסט-מארד

(א) אויף פּולנאָצנאַ 23 איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דורך אויסטרינקען אַ גרויסע דאָזע דענאַטורירטען שפּירט די 24-יעהריגע אַרבייטסלאָזע העלענאַ פּולראָלניק, פון ראָקיטשינער 38, פּאַגאָטאָוויע האָט זי אין אַ זעהר שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

געשטארבען נעבען שפיטאל

(2) נעכטען אין ד' ימיטאָג-שעה'ן איז אויסגעגאַנגען אין אַ וואָגען ליגענדיג לעם דעם קראַנקען קאַסע שפּיטאָל אין פּאַביאַניץ די פאַבריק-אַרבייטערין אַננאַ נאָוויצקאַ. אין שפּיטאָל איז קיינער נישט געווען, און ביז ס'איז געקומען הילף איז די נאָוויצקאַ געשטאָרבען.

א שרפה אין דער פאבריק פון בר. זייבערט

(א.) אין דער פאַבריק פון ברידער זייבערט, סיבאַלקער גאַס 6, אין דער רייסעריי פון אָפּפאַל, איז פון א פונק אויסגעבראָכען א גרויסע שרפה. פייערלעשער האָבען אין משך פון א האַלבער שעה דאָס פייער לאָקאַליזירט. ס'זענען אוועק מיט'ן פייער עטליכע מאַשינעס און א גרעסערער סכום בוימוואָל.

פראזעס פון קרייז-געריכט צוריקגעקעהרט

היינט, ביינאַכט קומט צוריק פון קריניצע דער פאָרזיצער פון לאָדזער קרייז-געריכט, יוזעף זאַבאָראָווסקי. ער וועט איבערנעמען זיין אַמט מאָנטאָג דעם 1 יוני.

בעגרענצונג פון געריכטס-סעסיעס צוליב אורלויבען

(א) פון 15 יוני הויבען זיך אָן די אורלויבען פון די ריכטער, פּראָקוראָרען און געריכטס-בעאַמטע. די אורלויבען וועלען געדויערען ביז'ן 15 סעפּטעמבער, און אין משך פון דער צייט וועלען די סעסיעס פון לאָדזער קרייז-געריכט, פון דער שטראָף-אָפּטיילונג, ווי אויך פון דער ציווילער און האַנדעלס אָפּטיילונגען בעגרענעצט ווערען ביז צום נויטיגסטען.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6.
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פּלוצימדיגע פאַרפאַלען צו יעדער צייט ביי טאָג און ביינאַכט ווי אויך אין אלע אַקושעריע און גינעקאָלאָגישע הילף.

ספארט-בעוועגונג

„ארקאן"—„הכח" 3:1 (0:2)

ארקאן האט נעכטען איבערגעריסען די קייט פון נצחונות פון דער יודישער מאנשאפט. צום מעטש, וועלכע איז פארגעקומען ביי דער אונגע-הויערער היץ, איז געקומען א רעקארד-עולם.

טען מוז מודה זיין, אז דער רעזולטאט פון דער פערמעסטונג איז א ריכטיגע אפשפיגלונג פון נעכטיגען שפילען. הכח האט נישט געקענט מאכען די נויטיגע אנשטרענגונג, כדי צו דערגרייכען נאך 2 פונקטען, וועלכע וואלטען זיי שטארק דערנעהנטערט צו דער מייסטערשאפט, הגם די יודישע מאנשאפט איז געווען פערשטארקט מיט קרייצער'ן.

דאס בעווייזט נאכאמאל, אז הכח קען זיך נישט אקעגענשטעלען א פיזיש שטארקער און הארטער מאנשאפט. אין דעם איז שולדיג דאס פעהלען פון טרענינגען, כדי צוצופאסען די טאקטיק און אופן פון שפילען לויט דעם געגנער וואס געפינט זיך אויפ'ן פלאץ. הכח האט נעכטען פערשפילט דעם מעטש נאר צוליב דעם, וואס די מאנשאפט האלט נישט אויס דעם אנגריף פון פיזיש-שטארקע שפילער.

ריכטער ה' אטא — זעהר גוט.

ביי מענשען מיט אונרעגולערער הארץ-טעטיגקייט

שטעלט פערלייכטערונג א גלאז נאטירליך ביטערוואסער

Franciszka Józefa

נעמענדיג עס טעגליך אינדערפריה ניכטערנהייט וואס פער-אורזאכט א לייכטען שטוהלגאנג, צו בעקומען אין אלע א טייקען און סקלאד אפטעטשנעס

פון רעסטאראן מ. געדולד

דער עלטסטער און רענאמירטער כשר'ער רעס-טאראן מ. געדולד, פיעטריקאווער 35, עמפעהלט די גוט-בעוואוסטע געשמאקהאפטע מיטאגען און אוועגדברויטען צו זעהר מעסיגע פרייזען, דער רע-סטאראן איז אויך געאייגנעט פאר זעמטליכע פער-ווילונגען, בעלער, באנקעטען און חתונות. דער דא-זיגער רעסטאראן האט זיך ערווארבען א גוטען נא-מען אין דער גאסטראנאמיע.

פון רעסטאראן פון ה' הערש יוסף קארא, זאוואדזקא 4

דער רעסטאראן קארא, וואס עקזיסטירט פון 1911 יאהר עמפעהלט די גוט בעקאנטע מיטאגען און צו גאנץ ביליגע פרייזען, די פירמע געפינט זיך אונטער דער פערזענליכער אויפזיכט פון איי-האבער.

ניי ערעפענטער כשר'ער „באר קארלאטאו"

שענקעוויטשא 22

איז היגיעניש און קאמפארט איינגעארדענט אזוי, אז דער דאזיגער רעסטאראן איז נישט ערגער אוועקגעשטעלט ווי די אויסלענדישע רעסטאראנען, א חוץ די געשמאקע מיטאגען ווערט אויך עמפעהלט פריהשטיקען און אווענדברויטען. ראדיא-קאנצערט פון גאנץ איירפא.

פון באר „וונטש"

אינה. י. רייכמאן, נארוטאוויטשא 46

דער דאזיגער באר איז ניי רעמאנטירט לויט'ן אויסלענדישען סיסטעם און ווערט אנגעפיהרט דורכן אינהאבער אליין. טעגליך ווערען ארויסגעגעבען געשמאקע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדברוי-טען צו קאנקורענץ-פרייזען, די דאזיגע פירמע האט זיך ערווארבען דורך איהר סאלידע בעדינונג א גוטען נאמען.

פון כשר'ן רעסטאראן הערמאן לעווינסקי

ווסכאדניא 39

איז ווי יעדעס יאהר היגיעניש איינגעארדענט און גיט ארויס מיטאגען וועלכע זענען גוט בעקאנט דעם לאדזער פובליקום מיט זייער גוטסקייט., דער רעסטאראן ווערט אנגעפיהרט פון ה' הערמאן לע-ווינסקי אליין.

פון אויטאמאטישען באר אין לאדז

דער פריש ערעפענטער אויטאמאטישער באר אויף פיעטריקאווער 63, איינגעארדענט לויט'ן ווי-נער סיסטעם האט דורך די קורצע צייט פון איהר עקזיסטענץ זיך שוין ערווארבען די ברייטסטע סימ-פאטיע פון דער גאנצער לאדזער בעפעלקערונג. דער באר איז פערזעהן שטענדיג מיט פרישע צו-בייסען, געטראנקען און מיט ערשטקלאסיג ביער, צום איצטיגען זומער-סעזאן איז איינגעארדענט א ספעציעלע לאדע-האלע און קיהלונגס-געטרענקען, דער באר ווערט אנגעפיהרט פון ספעציאליסטען פאכמענער פון היגע און פון ווינען.

בעפאהר איהר פאהרט אויף ערהאלונג

קויפט אייז אייער קאסמעטיק נאר אין דער ערשטער רענאמירטער קאנקורענץ-פערפומעריע פון דער פירמע

J. DRUKIER, 5 ZAWADZKA 5

TELEFON 175-92

וואס בעזיצט צום איצטיגען זומער-סעזאן דעם רייכסטען אויסוואהל פון די בייעסטע

פערפומען, טואלעט-זייפען, קרעמען, פודערען, קעלנישע בלומען-וואסערן א. אז. וו.

בעמערקונג: ביי יעדען איינקויף ווערט צוגעגעבען א קופאן אויף ווערטפולע פרעמיעס.

פאר אנגראכיסטען בעדייטענדער ראבאט — היין פיליאלען בעזיצען מיר נישט

פארצעלאציע

פון 30 גר. פאר א קוואדראט-אייל

די געזונדסטע געגענד ביי לאדז, אין דער הינזיכט פון קלימאט. בעזיצט די אידעאלסטע געזונדסטע בעדינגונגען, ווייל זי ליגט אויף געבירגער, צווישען נאדל-בוימער, מיט א כרוי-קענעם באדען. נאהנטער מרחק פון דער שטאדט לאדז, (ביים שאסע, וואס פעוולענערט די לאגעווניצקא גאס), ווייל קוים 1 קלמ. פון דער שטאדט-גרעניץ, ערמעגליכט דא צו וואוינען זומער און ווינטער. אין פראיעקט, רעאליזאציע. אין דער נאהענטסטער צייט, בוי פון א טראמוויי-ליניע. טעלעפאן אויפ'ן ארט.

לאגעווניקי

פון דער וואונדערשעהנער געגענד ביים שאסע לאדז — ווארשא פון די טיילען פון די פריוו. גיטער לאגעווניקי

אויף 2½ יעריגע אהנפרא-צענטיגע אויסצאלונגען

ביים איינצאהלען 50 פראצ. קען דער נייער קויפער זיך אריינציהען אין זיין נחלה!

אינפארמאציעס ערטיילט די בוירא פון פארצעלן אין גראנד-האטעל, צימער 423

טעגליך פון 6–8 א זייגער אוונד.

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

KLARY WOLFSONOWEJ

Pomorska 18 (w ogrodzie)

איינשרייבונגען אויפ'ן שול-יאהר 1931/2 אין אלע קלאסען פון איינטריטס קלאס ביז דער 8-טער נעהמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום טעגליך פון 10 – 1 בייטאג און פון 4 – 6 נאכמיטאג.

האלא, לעטניקעס!

לאזט נישט אייער פערמעגען אויף הפקר!

ווילט איהר האבען א רוהיגע זומער-וואוינונג, מוזט איהר זאפארט, איידער אייער פאמיליע פאהרט ארויס אויף דער נאטור, פאר מינימאלע קאסטען פערזיכערען אייער היים געגען גנבה און שרפה.

אינפארמאציעס ווערען ערטיילט אומזיסט אין ביורא בזזין, לאדז, אנראדאווא 3 טעלעפאן 191-48 און ביי שלעזינגער, לאדז שרודמיעסקא 47 (פריהער נאווא-צעגעל-ניאנא 17, טעלעפאן 211-22. 2788

א מעדעל

צו נייהען מאנטלען און קליידער ווערט פון זא-פארט געזוכט פולנאצנא 13 שעראדזקי.

ס'ווערט געזוכט

פון זאפארט 1 ארבייטער (רין) צו א רעפארם-גומי-מאשין. צו ערפאחרען פאדשעטשנא 20. וואוינונג 22. 9228

פערלוירען געגאנגען

א וועקסעל אויף 50 זל. א בלאנקא אויסשט. א. שטיינבערג, זשירא מרדכי הערשקאוויטש. דער ער-ליכער פינדער ווערט געבעטען אפצוגעבען זגערזשע 42 שטיינבערג

קוואליפיצירטע שניידער-ארבייטער

קענען זיך זאפארט מעלדען ביי ניעדזשוויעדזש נארוטאוויטשא 5

א קוואליפיצירטער נייהער

צו א קאמאשען-מאכער ווערט זאפארט געזוכט וואלמאן שענקעוויטשא 2

צאהן-ארצט ד. זילבערמאן

בזשעזשינער 10 2-טער שטאק, פראנט נעמט אן פון 9–1 בייטאג און פון 3–8 אוונד היילט מונד-קראנקהייטען, פלאמבירט און שטעלט ארייז קינסטליכע ציינער. צאהן-ציהען אהן שמערצען

רעווי-טעאטער

„ZŁOTA KACZKA"

איז גארטען אויף שענקעוויטש 40 (Kino Spółdzielni)

מיטוואך, דעם 3-טען יוני קומט פאר די פייערליכע ערעפנונג

עס נעהמען אנטייל:

Janina Madziarówna
Marja Sobieniecka
Antonina Masłowska
Aleksandra Wierzyńska
Stefanja Stachowska
Wincenty Łoskot
Aleksander Stański
Aleksander Gronowski
Bolesław Wierzyński
Stefan Stachowski
ווי אויך Balet Wierzyński גירלס
Artur Tur ליטעראַרישער לייטער
Wincenty Łoskot ארטיסט. לייטער
Stanisław Frasiak דעקאראציעס

Dr. med. J. Lubicz

כירורג-ארטאפעד

האט זיך איבערגעצויגען פון גדאנסקא 28 אויף פאלודניאווא 9, טעל. 183-17

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער

אייגענע פראצאווניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען, ווי: הקלארקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענט און פיס, גארטעלען א. ז. וו.

נעמט אן פון 2:30 ביז 4:30 נאכמיטאג.

Wystrzegać się licznych falsyfikatów!

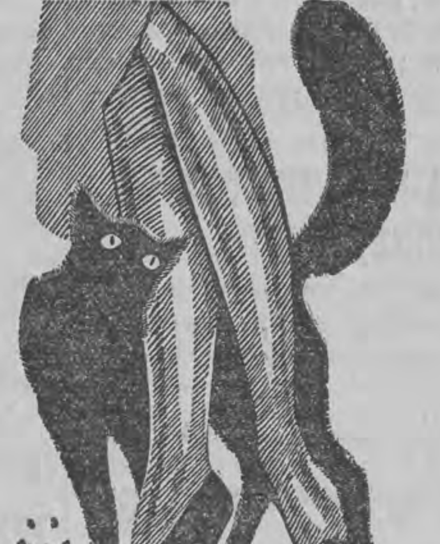

Wystrzegać się licznych falsyfikatów!

Uważajcie na oryginalny **stempel:** **nazwę firmy i znak orła**

CHLUBĄ POLSKIEGO PRZEMYSŁU POŃCZOSZNICZEGO

jest elegancka, wspaniała, praktyczna, a precyzyjnie wykònana

Pończocha BEMBERG

im delikatniejsza przędza—tem elegantsza pończocha

Przędza wyrobu „BEMBERG" jest ze względu na swą delikatność najbardziej zbliżona do naturalnego jedwabiu. Dzięki temu umożliwiona zostaje największa precyzja tkaniny budząca podziw każdej damy.

אטאג אין קעלן!
(רייזע איינדרוקען)
פון יעקב באטאשאנסקי

וואס ווייס איך פון קעלן? וואס ציהט מיך אהין?

איך ווייס, אז דארט איז פערהאן דער בעריהמטער „דאם", איינער פון די גרעסטע אדער טאקע דער גרעסטער קלויסטער אין דער וועלט.

איך ווייס, אז דארט האט געלעבט און געטריבען גרויסע געשעפטען דער קלוגער ציוניסטישער פיהרער דוד וואלפסאן.

און דאס איז כמעט אלץ.

און דאך האט דער נאמען קעלן א ווירק געטון מאגנעטיש און איך האב געפיהלט א נויטיגקייט א קוק טאן.

דאס ערשטע וואס ווארפט זיך אין די אויגען אריין אין קעלן, איז טאקע דער „דאם", דאס איז א קאלאסאלער בנין, וואס אימפאניר'ט מיט זיין ווייכקייט און צארטקייט נאך מעהר ווי מיט זיין גרויס. עס טרעפט זיך זעלטען א בנין זאל זיין אזוי גרויס און דאך אזוי צארט. עפעס ווי שטיקער שווארצע, ווייכע וואלקענס וואלטען אויף דער ערד זיך אראפגעלאזט, דער פלאץ ארום דא איז קיילעכיק און עס הויבט זיך אן אויסווייזען, אז נישט דער פלאץ דרייט זיך ארום דאם, נאר פערקעהרט: דער דאם דרייט זיך ארום פלאץ. און די גאנצע שטאט איז עפעס אויך ווי קיילעכיק און דער דאם פערפאלגט דיך, ווען דו הויבסט זיך אן לאזען אין שטאט אריין. דו גייסט און ער גייט דיר נאך. ער לייגט זיך ווי א ווייכער, צארטער, אבער גרויסער און שווארצער שאטען אויף דער שטאט.

איך הויב אן בעקוקען דעם וואונדער בנין פון דרויסען. הונדערטער פיגורען, צעהנדליגער גורפען. שטיקער ביבל, שטיקער עוואנגעליע זענען ארויסגעבראכט אין שווארצען שטיין. מען וואלט בעדארפט האבען לכל הפחות א וואך, אויף צו בעקוקען אלע פיגורען און גרופען גאר פון דרויסען. איבעוועניג איז נאך פערהאן מעהר וואס צו קוקען. בילדער און סטאטועס אין די צעהנדליגער. די ווענט זענען פול מיט פרעסקאס און אלץ איז דא שווארץ און אלץ פערכאלעמט. דא און דארט גיט א שיין מיט גאלד, א בלישטש מיט בריליאנטען און עס גיט א ריס דאס אויג מיט רויטען בראקאט. איך קוק אויף דעמאלעמען ווי פון א פויגעל־פלי, די צייט יאגט מיך. אבער דעם תמצית פון די אלע בילדער און סטאטועס דערפיהל איך: דער מענש ראנגעלט זיך מיט דער זינליכקייט. אלץ איז דא תאווה און אלץ בעזיגט די תאווה און הויבט זיך אויף העכער פון ערדישען, אבער ס'איז א ליגען: אין געראנגעל מיט'ן ערדישען, אין פליהען ארויף איז ארום און ארום פערהאן עראטישער ווייטיג און עראטישער גענוס.

איבערן קעלנער „דאם" זענען פערהאן גרויסע ביכער פון געלערנטע. נישט נאר טעאלאגישע פראפעסארען האבען דעם דאם בעשריבען, נאר אויך קונסט־קענער. דאס איז איינע פון די גרעסטע פעסטונגען און דערגרייכונגען פון קאטאליציזם. דער פאריזער „נאטרדאם" קאנקורירט נישט שטארק מיט'ן קעלנער „דאם". דער דאזיגער גרויסער ווייכער און צארטער בנין לייגט זיך ווי א שאטען נישט נאר איבער קעלן, נאר איבער גאנץ דייטשלאנד און ער ציהט זיך ווייטער און ווייטער...

איך האב זיך פערקוקט מיט טרויער אויפ'ן קעלנער דאם. איך האב פון אונטער דעם שווארצען געהיל דערזעהען מענשליכע שיין און מענשליכען פיין. איך האב דערזעהען אויסדרוק פון מענשליכען מארטירער וועג, א וועג, וואס ציהט זיך דורך הייסע תאוות און קאלטען פערבאט. זינדיק יא, קומט אומקום, זינדיק נישט, ציהען זיך צענויף די אדערן. אבער מען האט אויף דעם גאנצען מארטירערישען געראנגעל ארויפגעלייגט א שווארצען מאנטעל און אונטער איהם מאכט מען כישוף און מען נארט אפ.

— וועמען מען נארט אפ?

— וועמען נישט?

מען נארט אפ ארבייטער,
מען נארט אפ קינסטלער,
מען נארט אפ אינטעליגענטען,
מען נארט אפ פרויען.

מען נארט אפ אלע, וואס ליידען און זענען נישט צופרידען און ווילען שטורמען און מען גלעט זיי און מען רעגט זיי געשלעכטליך אויף און מען שלעפערט זיי איין.

דער העברעאישער זאג: „אור וחושך משמשים בערבוביה" (ליכט און פינצטערניש פונקציאנירען פערמישט) פאסט זיך אהער אויסערגעוועהנליך. פערהאן דא אזוי פיל פינצטערניש, פערהאן אבער אויך א ליכטיגקייט... וואס ווערט פון א נייע מענשהייט מיט דעם דאזיגען דאם? צעבראכען, איז א שאד די ליכטיגקייט, לאזען, ציהט זיך אזא פינצטערקייט.

אין די פערשידענסטע ווינקלען פון דאם האב איך געטראפען אזוי פיל מיידלעך, וואס האבען געקניעט, געבעטען און געוויינט. איך האב זיי דערקענט די ארעמע שוועסטער מיינע. זיי האבען געזינדיקט און ליידען. דער דאם איז פערקעהרט, פערהאן אין איהם אויסדרוק פון מענשליכע ליידען און איצט פערשפרייט ער זינד. מיידלעך זינדיקען פריהער און דערנאך ליידען זיי און דער טעמפעל פון רעליגיעזער קונסט איז פריהער אויסגעליטען געווארען און דערנאך זינדיגט ער.

קעלן איז דער סאמע היפוך פון האמבורג. אויף וויפיל האמבורג איז אפען, אויף אזוי פיל איז קעלן פערמאכט. די מענשען זענען דא נישט שטארק אפגעבערענט פון דער זון און נישט געשמיסען פון ווינט. זיי זענען וועניגער פלעגמאטיש, זיי זענען אריסטאקראטיש. די פנימער זענען דא גלאט און ווייך, די אויגען פערחלומט. א גאנצען טאג זעהט מען דא רק שיינע און צארטע פנימער און רייך געקליידעטע דאמען און הערען. מען הויבט אן לייגען, אז עס זענען דא קיין ארבייטער נישט פערהאן און די מענשען קריגען זייער וואוילטאג פון הימעל און פון „דאם". פערנאכט צו שיטען זיך ארויס מענשען מיט הארטע פנימער און ארעמע קליידער. דער וואוילטאג שטאמט פון מענשליכער פראצע און דער גרויסער „דאם" נארט אפ די דאזיגע, וואס הארעווען און שיצט די דאזיגע, וואס לעבען אין וואוילטאג.

איך האב אין מיטען קעלן בעגעגענט א צארט, ווייך, זיידען יודעל מיט א שווארץ בערדעל און א פיינעם פוטערל. דאס יודישע אין איהם האט מיך א צי געטון, איך האב שוין א פאר טעג נישט געזעהען קיין יודען. אבער איך האב דערפיהלט א שטויס צוריק. א צו זיידען יודעל, דאכט זיך, אין אזא בלוטיגען קאנפליקט מיט'ן קאטוילישען גלויבען און דאך ווערט ער אויך אביסעל געשיצט פון „דאם"... וואלט דער דאזיגער דאם געווען אביסעל עלטער, וואלט ער געהאט א צימערל, אין וועלכען מ'האט געמאכט אינקוויזיציע, פונדעסטוועגען נעמט ער ארום אונטער זיין ווייכען שאטען אויך דאס זיידענע יודעל, וואס ווייס נישט דעם טעם פון ארבייט. איך בין צום יודעל נישט צוגעגאנגען.

איך האב דערנאך געזעהען נאך אביסעל מעהר יודישקייט — א ציוניסטישען פעראיין, אין וועלכען עס קומען נאר אלטיטשקע און עטליכע יונגע יונגלעך און איבערהויפט מיידלעך, וואס ווילען עפעס חלומען, קעהרען זיך נישט אן מיט'ן דאם און זוכען א נעסטפאר זייערע — זינד, ליידען, שטרעבונגען...

ווען זיי ארבייטען וואלטען זיי געהאט ווייניגער צייט צו חלומען און גלוסטען און עס וואלט נישט געווייעט פון זיי מיט אזוי פיל טרויער. איך ווייס נישט ווער ס'איז טרויעריגער —

דער וואס ארבייט,
צי דער, וואס ארבייט נישט...

די דאזיגע אלע יונגלעך און מיידלעך רעדען דייטש ווילען העברעאיש און לעבען פון דעם, וואס זייערע טאטעס אין זין דרייען א וועלט. נישט דאס בין איך אויסען. עס האט זיך מיר אנגעהויבען אויסדאכטען, אז מען דארף נעמען דעם קעלנער ציוניסטישען פעראיין און איהם אריינרוקען אין א ווינקעל פון דאם.

איך האב געטראפען קעלנער יודישקייט אויך אין א פאר לינקע צייטונגען, וואס זענען אפען אלטען שטייגער פראגרעסיוו, זענען נישט אנטיסעמיטיש — מען דארף דערצו האבען א סך מוח היינט אין דייטשלאנד — און קריגען דערפאר גוט בעצאהלט ע"פ מדעות — דאס יודישקייט האב איך געטראפען טאקע אין די אנאנסען. מען מעלדעט דא וועגען פרומע לוויהס, פרעדיקען אין טעמפעל, גאטעסדינסטען א. א. וו.

איך האב געוואלט פאקען דעם תמצית פון דעם יודישקייט פון די קעלנער יודען און איך האב געפאקט:

אביסעל מורא פאר'ן איבערשטען,
און אביסעל מורא פאר'ן אנטיסעמיטיזם
ווייל אביסעל זיך נישט קענען אויסמישען.
דאן — אביסעלע האפנונג אין גן עדן.
און אביסעל — אויף ציון.

וואס זשע פעהלט אין דעם דאזיגען יודישקייט? איין קלייניגקייט:

— לעבען...

די זינדיקע פלעצער אין קעלן זענען נישט אזוי גרויס ווי דער דאם, אבער זיי טוען די זעלביגע ארבייט, וואס דער דאם, זיי פיהרען אראפ רייצען די זינליכקייט און לעשען אומצופרידענקייט. ערגעץ איז פערהאן א רינוועלע, וואס ציהט א שטראם פון די פלעצער, וואו מען טוט תשובה.

איין קארגען טאג בין איך געווען אין קעלן און איך בין אוועק מיט'ן שווארצען שאטען אין מוח. א מאדנע שטאט: פאהרט מען אריין. שלאגט מען זיך אן אין ריזיגען קלויסטער, וואס הייסט „דאם", געהט מען אין שטאט פיהלט מען דעם דאזיגען קלויסטער און פאהרט מען ארויס, פערפאלגט ער דיך — —

מאשיז=מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע
ווי אויך מצה=מעהל. אייער=פערפעל
און סוכארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם
מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט־בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער
איבעראל בעוואוסטער צוקערניע

נ. ווייינבערג
38 פיעטריקאווער 38
:–: טעלעפאן 82=143. :–:
אכטונג! עס ווערען אויך ארויסגעגעבען
פריהשטיקען, אווענד־ברויטען,
ווי אויך יארסקע מיטאגען

לאדזשער יודישער קאמעראל=טעאטער
אלעע 1=טער מאי 2. געוו. ענגלישער זאל (פריש רעמאנטירט).
דירעקטאר: דוד צעלמייסטער.

גאסטשפילן פון דוד הערמאן=טעאטער
יוסף קאמען
מיט'ן אנטייל פון פרעמיער פון דער ווילנער טרופע

היינט, זונטאג, דעם 31-טען מאי, 9 א זייגער אין אווענד
מאז. ווייב און רעוואלוציע
קאמעדיע אין 3 אקטען פון ו. קאטאיעוו.

מארגען, מאנטאג, דעם 1-טען יוני, 9 א זייגער אין אווענד
„דער טויבער" (ברויט-מיהל)

ס'בעטייליגען זיך: געוועזענע מיטגלידער פון דער ווילנער טרופע — אולרייך דוד, בירנבוים דוד, הירשפעלד זלמן, מעסינגער מיכאל, קעניג דינה, קורלאנדער יעקב מיט דעם פרעמיער יוסף קאמען בראש, ווי אויך נערה רבקה, יחיאל ראקאוו, בת-שבע.

אינסצעניזאציע און רעזשי: דוד הערמאן. אדמינ. לייטער: א. גאריעלאוו.
בילעטען צו בעקומען אין קאנדיטאריי פון ה' ראשגאלד (פיעטריקאווער 88)
און א גאנצען טאג אין דער קאסע פון טעאטער.

(23

ד. איזראעל

ליבע און טויט

סענסאציאנ. עראטישער ראמאן פון לאדזשער לעבען

צומארגענס 5 א זייגער אין אווענט איז סאניע געשטאנען פאר'ן טויער פון דער וואוינונג, וואוהין נירענבערג האט זי אמאל פערבעטען און פערגוואלדיגט.

אין דעמזעלבען אויגענבליק איז אויך אנגעקומען נירענבערג, מיט א טרומפירענדער מינע איז ער צוגעגאנגען צו סאניען, גענומען זי אונטערן ארעם און שנעל מיט איהר פערשוואונדען אין טויער אריין.

סאניע האט געציטערט ווי אין פיבער, זי האט נישט געוואוסט, וואס זי זאל טון, צי זאל זי מיטגעהן מיט נירענבערגען אדער זאל זי איהם אנשפייען אין פנים אריין און אוועקגעהן אבער דאס בעוואוסטזיין, אז זי וועט קענען בקמה נפחמען זא'ן איהר פערפיהרער און פון דער צווייטער זייט, אז זי וועט צוריקגעפינען איהר קינד, האט איהר צוגעגעבען מוט און שטארקייט. זי איז נאכגעגאנגען נירענבערגען, זייענדיג איבערציוגט, אז זי וועט געהיטען, אויף וועלכען ס'איז אופן דורך דעם דעטעקטיוו.

נירענבערג האט סאניע אריינגעפיהרט אין דער זעלבער וואוינונג ווי זי איז שוין געווען אמאל. סאניע איז געווען בלאס ווי קרייד, איהר האט זיך אויסבעדוכט, אז יעדער געגענשטאנד אין דעם דאזיגען האלב־פינסטערען צימער ווייזט אויף איהר מיט די פינגער, אויף דער אויסגעלאסענער, אויף דער אכזריותדיגער מוטער, אויף דעם געמיינסטען בעשעפעניש אין דער וועלט. פול מיט מורא האט זי זיך ארומגעקוקט איבערן צימער, אלץ אזוי ווי ס'איז געווען דעמאלט, דאס זעלבע מעבעל, דיזעלבע ווייכע טעפיכער, וועלכע האבען פערשלונגען אין זיך די אפקלאנגען פון די טריט, דיזעלבע בילדער מיט פיל געשמאק, דיזעלבע געדיכטע פארהאנגען, אויף דער וואנד, וואס זענען געווען אויסגעהאנגען וועלכע האבען נישט דערלאזט קיין ליכט אין צימער און דערזעלבער קיילעכדיגער טיש, וועלכער איז געווען בעשטעלט מיט די בעסטע מאכלים, אזוי ווי דעמאלט, דיזעלבע קאנאפע בעלעגט מיט אויסגעשטיקטע קישעלעך...

סאניע האט זיך אינסטינקטיוו געהאלטען אלץ ווייטער פון דעם פענסטער און אלס נעהנטער צו דער טיר. זי האט געוואלט אונבעמערקט פאר נירענבערגן ארויסנעהמען דעם שליסעל פון טיר און אויף יעדען פאל און איהם האלטען ביי זיך, זי האט דאס אבער נישט געקענט טאן, ווייל נירענבערגס גאנצע אויפמערקזאמקייט איז געווען קאנצענטרירט אויף איהר, ער האט גאנץ גוט בעמערקט איהר אומרוהיגקייט, וועלכע איז געוועזן פאר איהם פערשטענדליך, איבריגענס איז ער געווען אן אלטער „פוקס" און גוט געקענט די דאזיגע עבען — ווען דאס פויגעלע איז אין שטייגעל, דאן מוז מען עס היטען, מ'דארף עס פלעגען, געבען צו עסען, אפהיטען, אבער גלייכצייטיג גוט פערזעהען דאס שטייגעל, דאס איז געווען זיין טאקטיק אין זיין פראקטישער ארבייט און פון דער מעטאדע איז ער נישט אפגעטרעטען.

אויך איצט איז ער זיך בעגאנגען מיט סאניען מיט דער גרעסטער העפליכקייט. דאס האט אבער נאך מעהר דענערווירט סאניען און זי האט געזאגט:

— הער נירענבערג, נאך וואס האט איהר מיך דא אהער בעשטעלט.

— זאג מיר נישט „איהר", נאר „דו", ווייל מיר האבען דאך דאס רעכט צו דעם.

— הער נירענבערג, איך בעט אייך מיך נישט צו דערמאהנען אין קיין שום אלטע זאכען, איך וויל וויסען, צו וואס איהר האט מיך דא אהער בעשטעלט.

— ווייל איך האב דיך ליב, ווייל איך וויל דיך האבען נאהענט נעבען מיר, ווייל...

נירענבערג איז צוגעלאפען צו איהר, כדי זי ארומצונעהמען, סאניע האט אויסגעשטרעקט די הענד פאראויס, און איהם אפגעשטויסען, זי האט זיך נישט געריכט אויף אזא שנעלען אויסברוך פון זיינע געפיהלען און געוואלט איהם פעררעדען מיט עפעס אנדערש.

— מאכט נישט קיין נארישקייטען, הער נירענבערג, מיינט נישט אז איך בין אהערגעקומען כדי זיך אפצורעכענען מיט אייך פאר די חרפות און פאר די עוולות וואס איהר זענט געגען מיר בעגאנגען, אויב איך האב זיך בכלל דעצידירט אהער צוקומען, איז עס צוליב דעם ווייל איך, אז איהר זאלט מיר ווידעראמאל געבען ארבייט ביי אייך אין ביורא.

— וואס רעדסטו סאניע, וואס פארא ארבייט פערלאנגסטו ביי מיר? דו ביזט מיין בעפעהלערין, מיין קעניגין, איך וועל דיך גליקליך מאכען, איך וועל מיט דיר פון דאנען אוועקפאהרען, ווייט אוועקפאהרען, זיין מיט דיר, שטענדיג מיט דיר...

— וואס רעדט איהר, איהר זייט דאך א פערהייראטעטער מענש.

— און אנ'אומגליקליכער, איך האב נאך קיין איין גליקליכע מינוט נישט געהאט אין מיין פערהייראטען לעבען, ביז איך האב דיך בעקענט... ביז איך האב מיט דיר גערעדט, ביז איך האב דיך נישט דערפיהלט... דיינע אויגען... דיינע האהר, דיין קערפער...

סאניע איז געזעסען און קוים איינגעהאלטען די טרעהרען אין די אויגען. סאניעס שטילשווייגען האט נירענבערג אנגענומען פאר אן אויסדרוק פון נאכגיביגקייט, ער האט צו איהר ווייטער גערעדט וועגען דעם, אז ער האט קיינמאל אין זיין לעבען נישט געליבט, ווי אונגליקליך זיין פאמיליען־לעבען איז.

— א שטראהל ווארימע פריהלינגס־זון האט אריינגעלויכטען אין מיין לעבען מיט'ן מאמענט ווען איך האב דיך בעקענט, מיין בעשלוס איז א פעסטער, און איך בין גענוג רייך, אז איך זאל קענען פערזארגען מיין פרוי אויף איהר גאנץ לעבען, אבער זי מוז מיך בעפרייען, זי מוז מיר אויך ערלויבען צו געניסען פון לעבען און ליבע.

נירענבערג איז צוגעגאנגען נאהענט צו סאניען, זי אנגענומען פאר די הענד און איהר גלייך אריינגעקוקט אין די אויגען.

— סאניע, האט ער צו איהר גערעדט, ליידענשאפט איז פונקט אזא ערהאבען געפיהל, ווי גוטקייט, רחמנות און אנדערע, ליידענשאפט צו א פרוי, וועלכע מען ליבט איז נאך א העכער געפיהל און פון דעם טאר מען זיך נישט אפזאגען.

זיינע אויגען האבען זיך ברייט געעפענט, זיין אטעם איז געווארען הייס, ער האט געקריצט מיט די ציין און געוואלט ארומנעהמען סאניען.

(פארזעצונג קומט).

איז קאנסום
— ביי דער —
„ווידזעווער מאנופאקטור"

גרויסע ■ גרויסע ■
וואך פאר'ן קינד

צו אויסנאהמס-פרייזען

דאס איז א איבערראשונג און פרייד פאר אונזער קליינווארג.

דאס איז א געלעגענהייט איינצוקויפען שעהנע אנציגלעך, וועש, שטרימפלעך, שיך, זיסווארג, שפילצייג א. ז. וו.

עלטערן! פערלירט נישט די איינציגע געלעגענהייט צו פערזעהען אייערע קינדער מיט אלע נויטיגע ארטיקלען אהן אנשטרענגען אייער טאש.

קומט אלע אין

„KONSUM"
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

פון דער ברויערײ
Tow. Akc. Sukc. K. Anstadta w Łodzi „JASNE WYBOROWE" ביר טרינקט

קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און ווייטערע טעג!
גרויסער דאפעלטער פראגראם!!!

בעקאנטע פון שלאף-וואגאן
גרויסע עראטישע דראמע .·. אין דער הויפטראלע
MARLENA DIETRICH בעקאנט פון פילם „MAROKO"

„אבי געלעבט"
פראכטפולע קאמעדיע .·. אין דער הויפטראלע
CHARLIE CHAPLIN

אנהויב פון די סעאנסען: אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב — 12 בייטאג .·. דער זאל ווערט מעכאניש ווענטילירט

אויפפאדערונג.

דערמיט פאדער איך אויף דעם ה' יחיאל ראזענבלום, אלטער מארק 6, אז ער זאל מיר ערלעדיגען די פראטעסטען ביז מיטוואך ד. 3 יוני אין געגענפאל וועל איך זיין געצוואונגען די וועקסלען איבערצוגעבען דער פראקוראטור.

D. Buziewicz, Sienkiewicza 33.

ווארנונג.

דאנערשטאג דעם 28 מאי האט מען פון דער ראדאגאשטשער שוהל ארויסגע'גנב'עט א רונדיגען וואנד-זייגער מיט א יודישען ציפערבלאט. עס ווערט געווארענט דעם זייגער נישט צו קויפען, אדער צו וויסען געבן טעלעפאן 200-65 צו יצחק שטיינבערג דאלגא 12 געגן הויכע בעלוינונג. דיסקרעציע געזיכערט

א פלעגערין (pielęgniarka)
נעמט אן דיזשורען ביי קראנקע
איינשפריצונגען, מאסאזשען א. ד. גל.
:: צו מעסיגע פרייזען ::
פלאץ-וואלנאשטשי 10 וו. 8

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם בוים און דער קראנקער איז איז א גרויסער סכנת דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבליך. ספעציעל גומענע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בע-האנדלונג און פון דייטשן פראפעסאר דאקטאר בראכורעהונג בעזאמטיגען זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס ליידענגען מיט הייל-באנדאזשען און אפאראטן פאר פערקרומטע פוס און פלאט-פוס-ספעציעלע אײנלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גראסטע קראנקע אדערן.

שפרעכשטונדע פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונד.

ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אומ-בעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזי-טעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. דר. י. מא-רישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע,

דאנקזאגונג.

זייט 20 יאהר האב איך געליטען אויף בידע זייטען אויף געשוי-לעכץ, אויף וואס כ'בין געווען 2 מאל אפערירט. דאנק אבער ארצט דעם ה י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פיהל איך מיך באם פולען געזונט, א דאנק דעם פערלענגטען באנדאזש, וועלכער האט מיר דערהאלטען מיין געשווילעכץ, פאר וואס כ'דריק איהם אויס מיין הארציגסטע דאנקבארקייט.

Szulem Wallach.

א פרוכט-גארטען
איבער א מארגע, צו פערדינגען נאהענט ביי דער שטאדט פאר א נידריגען פרייז. צו ערפאהרען סילינסקיעגא 127, וואוינונג 31. 3166
FELIKS OLEJNICZAK.

Zaginiony został weksel na zł. 150— wyst. Abram Baruchin, zlec. D. Lewkowicz, pł. 15.5.31. Weksel zostaje unieważniony. Uczciwy znalazca zechce takowy zwrócić do Lewkowicza, Śródmiejska 58. 3229

טוך- און קארט-לאגער
Sz. MAROKO
לאדז, נאוואמיעסקא 2,
פראנט, 1-טער שטאק, טעל. 159-48.
עמפפעהלט צום פריהלינג- און זומער-סעזאן א גרויסען אויסוואהל פון די נייעסטע און בעסטע דאמען- און הערען-שטאפען.

א קוואליפיצירטע שניידערין
און א האנדנייהערין ווע-רען זאפארט בעזוכט ביי סרעברני, זאוואדוקא 2.

אייז-מאשינען
צו לאדעס
קאנסערוואטארען, פושקעס און פערשידענע גרייסען ביליג
צו פאבריקס-פרייזען אבצוגעבען
Fabryka Maszyn
L. Twardowicz
ŁÓDŹ, Wysoka 38, róg Nawrot
tel. 174-55.
צופאהר מיט די טראמוואיען 4, 10, 15 און 16.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.